

Fingon ohjelma 2026-2029

fingo

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
1 Lähestymistapamme	5
2 Linkit globaaleihin ja kansallisiin politiikkoihin	16
3 Kuvaus ohjelmasta	20
4 Ohjelman toimeenpano	36

Yhteenveto

Fingo on suomalaisten kansalaisjärjestöjen yhteistyö- ja kattojärjestö, joka edistää kestävästä kehitystä ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamista globaalisti. Noin 250 jäsentämme työskentelee kehitysyhteistyön, kestävästä kehityksen, globaalista kansalaisyhteiskunnan, humanitaarisen avun, rauhantien, ihmisoikeustyön tai muun kestävästä kehitystä edistävän toiminnan parissa Suomessa ja maailmalla. Meillä kaikilla on yhteinen unelma – haluamme tehdä maailmasta oikeudenmukaisen ja kestävästä, ihan kaikille. Olemme sitoutuneet siihen, että ketään ei jätetä jälkeen, ei syrjitä tai haavoiteta.

Fingon ohjelma 2026–2029 vie meitä kohti visiota, jossa *vahvempi globaali kansalaisyhteiskunta edistää oikeudenmukaisempaa maailmaa, ihan kaikille*. Päätaoiteessa otamme johtotähdeksemme globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen, jota edistämme vaikuttavilla ja tasavertaisilla kumppanuuksilla: *Globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia*.

Elinvoimainen kansalaisyhteiskunta on kestävästä yhteiskunnallisen kehityksen edellytys. Kansalaisyhteiskunnan edellytykset toimia ja vastata yhteiskunnallisiin muutostarpeisiin kuitenkin kapenevat maailmanlaajuisesti. [Civicuksen raportti \(2024\)](#) jakaa huolestuttavan viestin kansalaisyhteiskunnan toiminnan vaikeuttamisesta ja tukahduttamisesta globaalisti: 72,4 prosenttia maailman väestöstä asuu maissa, joissa kansalaisyhteiskunnan tilaa kavennetaan. Tässä kontekstissa haluamme ohjelmallamme vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa globaalisti.

Eriarvoisuuden syventyminen jatkuu, ja Agenda 2030:n ”ketään ei jätetä jälkeen” -periaate ei toteudu. [Oxfamin raportti \(2024\)](#) kertoo karua kieltä eriarvoisuuden kiihtyväästä kasvusta. Miljardöorien varallisuus on kasvanut kolme kertaa nopeammin vuonna 2024 kuin 2023. Samaan aikaan talous- ja ilmastokriisit sekä konfliktit ovat johtaneet siihen, että köyhydessä elävien ihmisten määrä ei ole juurikaan muuttunut sitten vuoden 1990. Eriarvoisuuden kasvun kiihtyessä ohjelmaamme ohjaa visio oikeudenmukaisemmasta maailmasta, ihan kaikille.

Viimeisimmät raportit maailman tilasta nostavat hälytysmerkkejä pitkään jatkuneesta kestävästä kehityksestä suunnasta. [Planeetan rajoja käsittelevän tutkimuksen \(2023\)](#) mukaan yhdeksästä ihmiskunnalle kriittisestä planetaarisesta rajasta jo kuusi on ylitetty, mikä aiheuttaa maapallon elinkelpoisuudelle merkittäviä riskejä. Tutkijat varoittavat [ilmastoraportissa](#) ilmastokatastrofin aiheuttamasta kiistattomasta maailmanlaajuisesta hätätilasta, joka vaarantaa suuren osan elämän kudoksesta maapallolla. Tarvitsemme pikaisesti kokonaisvaltaista kestävyysmurrosta suunnan kääntämiseksi ja sen saavuttamisessa kansalaisyhteiskunnan rooli on olennainen. Näillä perusteilla suuntaamme ohjelman päätaoiteessa voimamme kohti globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta.

Kestävyysmurroksen ja globaalista eriarvoisuuden haasteet ovat niin suuria, että niiden ratkaisemiseen tarvitaan kaikki yhteiskunnan sektorit. Maailmassa on riittävästi resursseja ja osaamista näiden haasteiden ratkaisemiseen, mutta niiden ohjaaminen kriittisten kehitystavoitteiden edistämiseen ei ole edennyt riittävästi. Virallisen kehitysavun (ODA) rinnalle tarvitaan muuta rahoitusta. Tässä yhteydessä yhteistyön tarve niin julkisen kuin yksityisen sektorin kanssa korostuu. Ohjelmamme päätaoite keskittyykin kansalaisyhteiskunnan tasavertaisempiin ja vaikuttavampiin kumppanuuksiin. Toimimme kumppaneina yhdessä muiden sektoreiden kanssa globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämässä.

Samaan aikaan kansalaisyhteiskunnan sisällä käydään kiihtyvää määrin keskustelua tasavertaisista kumppanuuksista välttämättömyydestä ja [korkean kulutustason maiden järjestöjen tulevaisuuden rooleista](#). Kumppanimaat ja kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan toimijat vaativat yhä ponnekkaammin tasavertaisista osallisuutta ja päätäntävaltaa. Ohjelmamme päätaoiteessa

mainitsemamme kansalaisyhteiskunnan vaikuttavat ja tasavertaiset kumppanuudet viittaavat myös kansalaisyhteiskunnan sisäisiin ja kansalaisyhteiskuntatoimijoiden välisiin kumppanuuksiin, joiden tukemisessa meillä on kattojärjestönä erityisen tärkeä tehtävä.

Fingolla on kattojärjestönä aivan ainutlaatuinen rooli suomalaisten kehitysyhteistyötoimijoiden keskuudessa. Vahvistamme ja kanavoimme jäsenjärjestöjemme osaamista ja kokemusta globaalien haasteiden ratkaisemiseksi, ja tuemme järjestöjen keskinäistä oppimista, koordinoitua ja yhteistyötä. Vahvistamme näin järjestöjen mahdollisuuksia tehdä laadukasta, tuloksellista ja koordinoitua työtä. Yksi kattojärjestön tehtävistä on luoda vuoropuhelua ja keskustelua eri sektorien ja sidosryhmien sekä jäsenistömme välillä. Koko työmme ytimessä on kansalaisyhteiskunnan puolustaminen ja vahvistaminen.

Fingon ohjelma 2026–2029 jakautuu kahteen osa-alueeseen: kumppanuuksien mahdollistamiseen ja niitä mahdollistavien olosuhteiden tukemiseen.

Keskitymme kattojärjestön roolin mukaisesti kansalaisyhteiskuntatoimijoiden keskinäisiin suhteisiin, ja edistämme yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa sitä, että **kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa tapahtuu myönteisiä muutoksia globaalisti** (1A). Tunnistamme, että saamme yhteiskunnallista muutosta parhaiten aikaan toimimalla yhteistyössä. Tämä edellyttää laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä. Edistämme yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa sitä, että **sektorien väliset yhteistyösuhteet vahvistuvat ja kokeilemme uudenlaisia yhteistyömenetelmiä kestävyysmurroksen edistämiseksi** (1B).

Jotta kansalaisyhteiskunta voisi toimia vaikuttavissa ja tasavertaisissa kumppanuuksissa, on toimintaympäristön luotava tälle mahdollistavat puitteet. Vaikutamme yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa poliittisiin rakenteisiin, jotta **politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa tapahtuisi myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia** globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi (2A). Kiinnitämme huomiota myös kulttuurisiin rakenteisiin. Yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa edistämme sitä, että **suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa tapahtuu myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi** (2B).

Ohjelmamme tukee Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon tavoitteiden mukaisesti tasavertaisien ja kestävien kumppanuuksien rakentamista sekä kaupan ja kehityksen yhteistyön tiivistämistä.

Vaikuttavuus	Tulostavoitteet <i>Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit ovat myötävaikuttaneet seuraaviin:</i>	Tuotokset
Globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia	1A Tasavertaisemmat kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet Kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia globaalisti	1A1 Fingo on yhdessä jäsentensä kanssa vahvistanut kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamista oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi ja ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan sisäisten valtasuhteiden merkityksestä siinä

		1A2 Fingo on vahvistanut jäsentensä, näiden kumppaneiden, muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja kansainvälisten järjestöverkostojen keskinäistä oppimista ja yhteistyötä
		1A3 Fingo, sen jäsenet, näiden kumppanit ja kansainväliset verkostot ovat kehittäneet, testanneet ja jakaneet oppeja paikallista johtajuutta edistävistä toimista
	1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä Sektorien väliset yhteistyösuhteet ovat vahvistuneet ja uudenlaisia yhteistyömenetelmiä on kokeiltu kestävyysmurroksen edistämiseksi	1B1 Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit ovat vahvistaneet kestävyysmurrosta edistäviä kumppanuuksia yksityisen sektorin toimijoiden kanssa jäsenten kumppanimaissa
		1B2 Fingo ja sen jäsenet ovat edistäneet kestävyysmurrosta tukevia kumppanuuksia suomalaisten yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa
	2A Poliittiset rakenteet Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia	2A1 Fingo, sen jäsenet ja näiden kumppanit ovat lisänneet kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttavien päättäjien tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan tasavertaisten ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksistä
		2A2 Fingo ja sen jäsenet ovat lisänneet suomalaisten päättäjien tietoisuutta tasavertaisten ja vaikuttavien kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien edellytyksistä ja tuloksista
	2B Kulttuuriset rakenteet Suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen kestävyysmurroksen edistämiseksi	2B1 Fingon oma media ja viestintä ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja heidän roolistaan sen edistämiseksi
		2B2 Fingon tapahtumat ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja tuottaneet osallistumismahdollisuuksia sen edistämiseen

Taulukko 1: Ohjelman tavoitteet

1. Lähestymistapamme

Toimintaympäristö

Fingon ohjelma vie meitä kohti visiota, jossa vahvempi globaali kansalaisyhteiskunta edistää oikeudenmukaisempaa maailmaa, ihan kaikille. Pää tavoitteessa otamme johtotähdeksemme globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen, jota edistämme vaikuttavilla ja tasavertaisilla kumppanuuksilla: Globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia.

Fingon strategia (2025–2030) tunnistaa seuraavat toimintaympäristön muutosilmiöt:

- Demokratian, ihmisoikeuksien ja kansalaisyhteiskunnan kapeneva tila erityisesti globaalisti ja Fingon jäsenten kumppanimaissa, mutta osin myös Suomessa
- Monikriisit ja kestävä kehityksen kirittämisen tarve
- Monitoimijayhteistyön tarve ja mahdollisuudet
- Vallansiirron tarve ja mahdollisuudet
- Kehitysyhteistyön välineellistäminen
- Nykymuotoisen kehitysyhteistyön, globaalin kansalaiskasvatuksen, rauhantyön, humanitaarisen avun, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen kyseenalaistus ja niiden yhteiskunnallisen tilan kaventuminen.

Fingon ohjelma 2026–2029 vastaa osaltaan näihin muutosilmiöihin.

Elinvoimainen kansalaisyhteiskunta on kestävä yhteiskunnallisen kehityksen edellytys. Kansalaisyhteiskunnan edellytykset toimia ja vastata yhteiskunnallisiin muutostarpeisiin kuitenkin kapenevat maailmanlaajuisesti. [Civicuksen raportti \(2024\)](#) jakaa huolestuttavan viestin kansalaisyhteiskunnan toiminnan vaikeuttamisesta ja tukahduttamisesta globaalisti: vain 40 maassa, yhteensä 198 seurattua maasta, kansalaisyhteiskunnan tila on avoin. 72,4 prosenttia maailman väestöstä asuu maissa, joissa kansalaisyhteiskunnan tilaa kavennetaan. Tämä luku on nousussa. CIVICUS kertoo, että erityisesti ilmaston ja ympäristön puolustajien, demokratia-aktivistien ja naisten ihmisoikeuksien puolustajien työ on vaikeutunut. Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä kavennetaan huolestuttavalla tavalla myös EU:ssa ja [EU:n päätöksenteossa](#). Myös Suomessa kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksissa on ollut keskenään ristiriitaisia kehityskulkuja. Toisaalta Suomi on profiloitunut kansainvälisesti kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksien edistäjänä, mutta osallistumismahdollisuudet ovat kansallisesti olleet [joissakin prosesseissa aiempaa suppeampia](#). Tässä kontekstissa haluamme ohjelmallamme vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa globaalisti.

Eriarvoisuuden syventyminen jatkuu, ja Agenda 2030:n ”ketään ei jätetä jälkeen” -periaate ei toteudu. [Oxfamin raportti \(2025\)](#) kertoo karua kieltä eriarvoisuuden kiihtyvistä kasvusta. Miljardöorien varallisuus on kasvanut kolme kertaa nopeammin vuonna 2024 kuin 2023. Samaan aikaan talous- ja ilmastokriisit sekä konfliktit ovat johtaneet siihen, että köyhyydessä elävien ihmisten määrä ei ole juurikaan muuttunut sitten vuoden 1990. Taloudellinen eriarvoisuus kytkeytyy sosiaaliseen ja ekologiseen eriarvoisuuteen. Rikkaat maat ja ihmiset kuluttavat suhteellisesti enemmän resursseja kuin köyhät. Oxfamin mukaan Belgian kansalaisella on keskimäärin 180 kertaa enemmän äänestysvoimaa Maailmanpankissa kuin Etiopian kansalaisella. Globaalit erot näkyvät myös osallisuudessa: kansalaisyhteiskunnan kyky ja resurssit tavoittaa EU:n päätöksentekijöitä ovat [paljon yrityksiä pienemmät](#). Eriarvoisuuden kasvun kiihtyessä ohjelmaamme ohjaa visio oikeudenmukaisemmasta maailmasta, ihan kaikille.

Viimeisimmät raportit maailman tilasta nostavat hälytysmerkkejä pitkään jatkuneesta kestävämmästä suunnasta. Planeetan rajoja käsittelevän tutkimuksen (2023) mukaan yhdeksästä ihmiskunnalle kriittisestä planetaarisesta rajasta jo kuusi on ylitetty, mikä aiheuttaa maapallon elinkelpoisuudelle merkittäviä riskejä. Tutkijat varoittavat ilmastoraportissa ilmastokatastrofin aiheuttamasta kiistattomasta maailmanlaajuisesta hätätilasta, joka vaarantaa suuren osan elämän kudoksesta maapallolla. Tarvitsemme pikaisesti kokonaisvaltaista kestävyysmurrosta suunnan kääntämiseksi ja sen saavuttamisessa kansalaisyhteiskunnan rooli on olennainen. Fingon tulokulma kestävyysmurrokseen on globaali oikeudenmukaisuus. Kestävyysmurros viittaa radikaaliin ja moniulotteiseen muutosprosessiin, jossa yhteiskunnista tulee sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäviä ja oikeudenmukaisia. Se edellyttää perustavanlaatuisia rakenteellisia muutoksia politiikassa, taloudessa ja kulttuurissa, jotka johtavat eriarvoisuuden vähenemiseen ja vallan oikeudenmukaisempaan jakautumiseen maapallon kantokyvyn rajoissa. Kestävyysmurroksen taustalla on tarve turvata maapallolle ja sen kaikille asukkaille elinkelpoinen tulevaisuus planetaaristen rajojen sisällä. Tarvittavat muutokset ovat usein hitaita, mutta nykytilanne vaatii kiireellisiä toimia. Tasa-arvo, ihmisoikeudet ja demokratia, joita myös Suomen kehityspolitiikka edistää, ovat kestävästä yhteiskunnallisesta kehityksestä ja oikeudenmukaisesta kestävyysmurroksen ytimessä, ja kansalaisyhteiskunnalla on keskeinen rooli niiden kirittämisessä. Systeeminen muutos edellyttää siirtymää ajattelutavoissa, toimintamalleissa ja päätöksenteossa. Maailman elinkelpoisuuden takaamiseksi kansainvälisen yhteisön on voimakkaasti kiihdytettävä toimia kestävästä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi tarvitsemme oikeudenmukaisen ja kestävästä tulevaisuuden mahdollistavan post-2030 viitekehityksen YK:ssa. Fingo näkee, että kestävyysmurros on kestävyiden uusi paradigma, ja tälle on vahva tutkimusnäyttö. Näillä perusteilla suuntaamme ohjelman päätavoitteissa voimamme kohti globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta.

Kestävyysmurroksen ja globaalin eriarvoisuuden haasteet ovat niin suuria, että niiden ratkaisemiseen tarvitaan kaikki yhteiskunnan sektorit. Maailmassa on riittävästi resursseja ja osaamista näiden haasteiden ratkaisemiseen, mutta niiden ohjaaminen kriittisten kehitystavoitteiden edistämiseen ei ole edennyt riittävästi. Virallisen kehitysavun (ODA) rinnalle tarvitaan muuta rahoitusta. Tässä yhteydessä yhteistyön tarve niin julkisen kuin yksityisen sektorin kanssa korostuu. Sektoreiden välisellä yhteistyöllä on tärkeä asema Suomen kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon toteutuksessa sekä globaalin eriarvoisuuden vähentämisessä ja kestävyysmurroksen edistämässä. Yritys- ja monitoimijayhteistyö voivat tuoda merkittäviä hyötyjä kaikille osapuolille sekä laajemmin yhteiskunnille. Onnistuessaan kumppanuudet synnyttävät globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistäviä innovaatioita, skaalaavat kehitysvaikutuksia ja tarjoavat uusia kehitysvaihtoehtoja liiketoimintamahdollisuuksia sekä suomalaisille että matalan tulotason maiden yrityksille. Yritysten ja muiden toimijoiden resurssit, teknologia ja liiketoimintaosaaminen voivat lisätä järjestöjen tehokkuutta ja vaikuttavuutta, kun taas järjestöt tuovat syvällistä asiantuntemusta esimerkiksi paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin, vastuullisuuteen, ihmisoikeuksien toteutumiseen, eriarvoisuuden vähentämiseen sekä mahdollisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin liittyvissä kysymyksistä. Järjestöillä on laajoja verkostoja kumppanimaissa, joista voi olla suurta hyötyä myös muiden sektoreiden toimijoille. Ohjelmamme päätavoite keskittyykin kansalaisyhteiskunnan tasavertaisempiin ja vaikuttavampiin kumppanuuksiin. Toimimme kumppaneina yhdessä muiden sektoreiden kanssa globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämässä.

Samaan aikaan kansalaisyhteiskunnan sisällä käydään kiihtyvässä määrin keskusteluja tasavertaisten kumppanuuksien välttämättömyydestä ja korkean kulutustason maiden järjestöjen tulevaisuuden rooleista. Kumppanimaat ja kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan toimijat vaativat yhä ponnekkaammin tasavertaista osallisuutta ja päätäntävaltaa. Kehitysyhteistyön vallansiirron tarve edellyttää suomalaisilta järjestöiltä oman roolinsa reflektointia ja toimia tasavertaisempien kumppanuuksien puolesta. Tämä tuo mahdollisuuksia kehittää toimintaamme entistä vaikuttavampaan suuntaan. Kansalaistoiminnan realiteetit ovat myös murroksessa. Aktivistit ja kansalaisliikkeet ajavat yhä äänekkäämmin globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen kanssa linjassa olevaa muutosta. Ohjelmamme päätavoitteessa mainitsemamme kansalaisyhteiskunnan vaikuttavat ja tasavertaiset kumppanuudet viittaavat myös kansalaisyhteiskunnan sisäisiin ja kansalaisyhteiskuntatoimijoiden välisiin kumppanuuksiin, joiden tukemisessa meillä on kattojärjestönä erityisen tärkeä rooli.

Fingo, meidän jäsenemme ja heidän kumppaninsa

Fingo on suomalaisten kansalaisjärjestöjen yhteistyö- ja kattojärjestö, joka edistää kestävästä kehitystä ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamista globaalisti. Noin 250 jäsentämme työskentelee kehitysyhteistyön, kestävästä kehityksen, globaalista kansalaiskasvatusta, humanitaarisen avun, rauhantien, ihmisoikeustyön tai muun kestävästä kehitystä edistävän toiminnan parissa Suomessa ja maailmalla. Meillä kaikilla on yhteinen unelma – haluamme tehdä maailmasta oikeudenmukaisen ja kestävästä, ihan kaikille. Olemme sitoutuneet siihen, että ketään ei jätetä jälkeen, ei syrjittä tai haavoiteta.

Avainsana, joka kuvaa Fingon jäsenistöä, on monimuotoisuus. Jäseniä on monen kokoisia; noin kymmenesosa jäsenistämme on suuria järjestöjä, joilla on yli 25 000 jäsentä, ja noin puolet pieniä, joilla on alle 100 jäsentä. Hieman yli kolmannes jäsenistämme toimii pelkästään vapaaehtoisvoimin, mutta osa aktiivisimmista jäsenistämme on profiililtaan ammattimaisia järjestöjä, joilla on runsaasti palkattua henkilökuntaa. Kahdella kolmasosalla jäsenistämme on kehitysyhteistyöhankkeita kumppanimaissa. Yhteensä jäsenemme toimivat yhdessä kumppaneidensa kanssa yli 90 ODA-maassa. Jäsenistämme 105 toimii yhteensä 34 LDC-maassa. Noin kuudesosa jäsenistämme ilmoittaa toiminnan alakseen humanitaarisen avun, ja noin neljä kymmenestä tekee globaalia kansalaiskasvatusta.

Jäsenemme ovat Fingon työn keskiössä. Kysymme säännöllisesti heidän näkemyksiään ja pohjaamme toimintaamme jäsenten tarpeisiin. Jäsenet toivovat Fingolta rohkeaa keskustelua järjestöjen roolista yhteiskunnallisessa muutoksessa, vahvaa viestintää kehityskysymyksistä ja uusia avauksia kehityspoliittiseen keskusteluun. Jäsenille on tärkeää, että Fingo puolustaa kattojärjestönä kansalaisyhteiskunnan tilaa ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallisuutta heitä koskevaan päätöksentekoon. Fingon jäsenten työtä auttaa myös ajankohtainen tieto kehityskysymyksistä Suomessa ja maailmalla. Fingon toimintaan osallistumista motivoi halu vaikuttaa globaalista oikeudenmukaisuuden edistämiseen, kuulua samat kiinnostuksen kohteet jakavaan porukkaan, oman järjestön tavoitteiden edistäminen sekä oman asiantuntijuuden kehittäminen.¹ Fingon ohjelman 2022–2025 evaluaatiossa (2024) todettiin jäsenten arvostavan Fingon palveluita ja kykyä oppia ja innovoida muuttuvassa toimintaympäristössä.

¹ Fingon jäsenkysely (2023)

Fingon lisäarvo suhteessa muuhun kehitysyhteistyöhön

Vahva kansalaisyhteiskunta on sekä kehitysyhteistyön päämäärä että väline – se on itseisarvoinen, mutta myös kestävä tulevaisuuden ja ihmisoikeuksien toteutumisen avain. Kansalaisyhteiskunta vahvistaa kansalaisten ääntä ihmisoikeuksien puolustamisessa ja saattaa vallanpitäjät vastuuseen. Lukuisat yhteiskunnalliset edistysaskeleet, kuten orjuuden lakkauttaminen tai ilmastolaki, ovat syntyneet aktiivisen kansalaisyhteiskunnan vaatimuksesta ja edenneet sieltä politiikkaan. Kuten ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa mainitaan, elinvoimainen kansalaisyhteiskunta on kestävä yhteiskunnallisen kehityksen edellytys. Myös kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa kansalaisyhteiskunnalle on määritetty suuri rooli kehitysyhteistyössä. Yhtenä Suomen kehityspolitiikan painopisteistä on demokratian, mukaan lukien riippumaton ja monimuotoinen kansalaisyhteiskunta, vahvistaminen. Moniääninen kansalaisyhteiskunta luo edellytykset yhteiskunnalliseen osallistumiseen eri puolilla maailmaa. Kattojärjestönä Fingon lisäarvo suhteessa muuhun kehitysyhteistyöhön on se, että Fingo vahvistaa kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia toteuttaa tätä tärkeää rooliaan. Pohjana on ihmisoikeuksien edistäminen ja erityisen haavoittuvaisessa asemassa olevien henkilöiden oikeuksien puolustaminen.

Fingolla on kattojärjestönä aivan ainutlaatuinen rooli suomalaisten kehitysyhteistyötoimijoiden keskuudessa. Vahvistamme ja kanavoimme jäsenjärjestöjemme osaamista ja kokemusta globaalien haasteiden ratkaisemiseksi. Kattojärjestön roolissa tuemme järjestöjen keskinäistä oppimista, koordinoitua ja yhteistyötä. Vahvistamme näin järjestöjen mahdollisuuksia tehdä laadukasta, tuloksellista ja koordinoitua kehitysyhteistyötä ja globaalia kansalaiskasvatusta.

Yksi kattojärjestön tehtävistä on luoda vuoropuhelua ja keskustelua eri sektorien ja sidosryhmien sekä jäsenistömme välillä. Uskomme, että ainoastaan yhteistyö voi synnyttää pysyviä rakenteellisia ratkaisuja, joiden myötä maailmassa toimitaan sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Liittolaisuus ja kumppanuudet ovat olennainen osa kansalaisyhteiskunnan työtä, ja meillä Fingossa on erityisen tärkeä rooli tämän tukemisessa.

Olemme näin ollen jäsentemme työn mahdollistaja. Näemme ohjelmakaudella 2026–2029 Fingolla olevan seuraavat roolit:

- **Fasilitoija.** Tuomme jäsenet ja jäsenten kumppanit yhteen oppimaan toisiltaan, hyödyntämään yhdessä muuttuvan toimintaympäristön mahdollisuuksia, kehittämään yhteisiä ratkaisuja ja luomaan yhteisiä suunnitelmia.
- **Sillanrakentaja.** Tuemme uusien suhteiden rakentamista esimerkiksi järjestöjen, yritysten ja kansainvälisten verkostojen välillä.
- **Vahvistaja.** Vahvistamme jäsentemme, näiden kumppaneiden ja kansainvälisten verkostojemme ääntä viemällä heidän viestejään päättäjille ja nostamalla niitä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Painotamme erityisesti heidän ääniään, joiden on vaikea tulla kuulluiksi. Kokoamme kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ajatuksia yhteen, välitämme tietoa, koostamme yhteenvetoja ja kirkastamme ydinviestejä.
- **Alusta.** Luomme tilaa järjestöille ja muille toimijoille tulla yhteen saavuttamaan uusia kohdeyleisöjä ja luomaan ratkaisuja kestävyyskriiseihin esimerkiksi tapahtumissamme.

Olemme useiden kansallisten, eurooppalaisten sekä maailmanlaajuisten verkostojen jäseniä ja aktiivista osallistujiamme niiden toimintaan arvostetaan. Vaikka olemmekin ainutlaatuinen toimija suomalaisten kehitysyhteistyötoimijoiden keskuudessa, meillä on paljon yhteistä muiden teemojen parissa toimivien suomalaisten kattojärjestöjen sekä kehitysyhteistyön parissa toimivien kansainvälisten sisar- ja kattojärjestöjemme kanssa.

Teemme yhteistyötä muiden suomalaisten kattojärjestöjen kanssa vaihtaaksemme tietoa ja tilannekuvaa toimialojen välillä erityisesti kansalaisyhteiskuntaa koskevista asioista sekä vaikuttaaksemme myönteisesti kansalaisyhteiskunnan tilaan ja toimintaedellytyksiin. Teemme entistä tiiviimmin yhteistyötä pohjoismaisten sisarjärjestöjemme kanssa vahvistaaksemme ymmärrystämme meitä yhdistävistä mahdollisuuksista ja haasteista. Osallistumme aktiivisesti eurooppalaisen kattojärjestömme CONCORD Europan sekä globaalin kattojärjestömme FORUSin toimintaan. FORUSilla ja temaattisilla yhteistyöverkostoillamme, kuten CAN International, on myös verkostoja jäsentemme kumppanimaissa, joissa Suomi ja EU rakentavat kumppanuuksia.

Tämän yhteistyön avulla pystymme vahvistamaan ymmärrystämme toimintaympäristön muutoksista, ennakoimaan toimiamme muutoksiin vastaamisessa ja ennakoivasti tukemaan järjestöjä näihin muutoksiin reagoimisessa. Verkostoituminen antaa meille mahdollisuuden tuoda suomalaisten kehitysjärjestöjen ja laajemmin suomalaisen kehityspolitiikan käyttöön kokemuksia, näkemyksiä ja parhaita käytäntöjä liittyen esimerkiksi kumppanuuksien tasavertaisuuteen, tulokselliseen ja vastuulliseen kehitysyhteistyöhön sekä monitoimijayhteistyöhön. Se luo myös mahdollisuuden välittää suomalaisten toimijoiden kokemuksia ja vahvuuksia osaksi kansainvälisiä keskusteluja. Tämä on osa Fingon ainutlaatuista roolia suomalaisten kehitysyhteistyötoimijoiden keskuudessa.

Muutosteoria

Ohjelmалlemme suuntaa antaa visio vahvasta globaalista kansalaisyhteiskunnasta, joka mahdollistaa reilumman maailman, ihan kaikille. Kattojärjestönä koko työmme ytimessä on kansalaisyhteiskunnan puolustaminen ja vahvistaminen.

Päätavoitteemme on, että **globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia.**

Ohjelmakaudella 2026–2029 keskitymme siten vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan moninaisia kumppanuuksia. Näemme tasavertaiset ja vaikuttavat kumppanuudet keinona saavuttaa visiomme – saamme aikaan kokonaisvaltaista ja kestävä yhteiskunnallista murrosta vain toimimalla yhdessä. Kumppanuuksilla viittaamme osin kansalaisyhteiskunnan sisäisiin ja kansalaisjärjestöjen välisiin kumppanuuksiin ja yhteistyösuhteisiin, joita haluamme työllämme tukea kehittämään tasavertaisemmiksi ja vaikuttavammiksi. Samaan aikaan haluamme osaltamme tukea, että kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet muiden yhteiskunnallisten sektoreiden kanssa kehittyvät myönteiseen suuntaan. Visiomme antaman suunnan mukaisesti vahvistamme vain sellaisia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia, jotka edistävät globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta, joka ei jätä ketään jälkeen.

Työmme jakautuu kahteen osa-alueeseen: kumppanuuksien mahdollistamiseen ja niitä mahdollistavien olosuhteiden tukemiseen.

Keskitymme kattojärjestön roolin mukaisesti kansalaisyhteiskuntatoimijoiden keskinäisiin suhteisiin, ja edistämme yhdessä jäsentemme ja jäsentemme kumppaneiden kanssa sitä, että **kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa tapahtuu myönteisiä muutoksia globaalisti (1A)**. Tämä viittaa osin kansalaisjärjestöjen osaamiseen ja keskinäisiin valtasuhteisiin, mutta myös järjestöjen suhteisiin yhteiskunnan nk. neljänteen sektoriin, eli esimerkiksi aktivisteihin ja kansalaisliikkeisiin. Roolimme mukaisesti vahvistamme kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamista ja verkostoitumista. Keskeisen tärkeää on se, että kansalaisjärjestöjen keskinäisistä globaaleista valtasuhteista tulisi oikeudenmukaisempia. Meille tämä tarkoittaa esimerkiksi historiallisten valtaepäsuhtien tunnistamista ja niihin tarttumista. Kiinnitämme huomiota rakenteisiin, jotka ylläpitävät epäoikeudenmukaista vallanjakoa, ja haemme ratkaisuja siihen, miten näitä rakenteita voisi kehittää tasavertaisempaan suuntaan. Tämän tulostavoitteen edistämiseksi vahvistamme kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamista ja keskinäistä oppimista ja yhteistyötä, sekä tuemme paikallista johtajuutta edistäviä kokeiluja.

Tunnistamme, että saamme yhteiskunnallista muutosta parhaiten aikaan toimimalla yhteistyössä. Tämä edellyttää laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä. Edistämme yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa sitä, että **sektorien väliset yhteistyösuhteet vahvistuvat ja kokeilemme uudenlaisia yhteistyömenetelmiä kestävyysmurroksen edistämiseksi (1B)**. Teemme yhteistyötä sekä yksityisen että julkisen sektorin kanssa, erityisesti koulutus- ja tiedeyhteisöjen kanssa. Haemme mahdollisuuksia dialogiin, osallistumiseen, osaamisen jakamiseen ja yhteiseen luomiseen omien arvojemme pohjalta. Tämän tulostavoitteen edistämiseksi vahvistamme järjestöjen yksityisen sektorin kumppanuuksia jäsentemme kumppanimaissa, ja vahvistamme järjestöjen yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksia suomalaisten toimijoiden kanssa.

Jotta kansalaisyhteiskunta voisi toimia vaikuttavissa ja tasavertaisissa kumppanuuksissa, on toimintaympäristön luotava tälle mahdollistavat puitteet.

Vaikutamme yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa poliittisiin rakenteisiin, jotta **politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa tapahtuisi myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia** globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi (2A). Tämä tarkoittaa esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan tilan ja toimintaedellytysten puolesta vaikuttamista, sillä järjestöjen toimiminen tasavertaisissa ja vaikuttavissa kumppanuuksissa edellyttää, että järjestöillä on tilaa ja edellytykset toimia. Poliitiikkalinjausten, käytäntöjen ja resurssien on mahdollistettava, että globaalien kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet tasavertaistuvat, että kansalaisyhteiskunnan sektorien väliset yhteistyösuhteet vahvistuvat, ja että nämä kumppanuudet voivat edistää globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta vaikuttavalla tavalla. Tämän tulostavoitteen edistämiseksi lisäämme kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttavien päättäjien sekä suomalaisten päättäjien tietoisuutta tasavertaisten ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksistä ja tuloksista.

Kiinnitämme huomiota myös kulttuurisiin rakenteisiin. Yhdessä jäsentemme ja näiden kumppaneiden kanssa edistämme sitä, että **suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa tapahtuu myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi** (2B). Kun yhteiskunnallisissa asenteissa tunnistetaan kansalaistoiminnan tärkeä rooli nykyistä paremmin, kansalaisyhteiskunnan toimijoiden edellytykset toimia vaikuttavasti ja tasavertaisesti yksityisen ja julkisen sektorin kumppaneina globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi vahvistuvat. Tämän tulostavoitteen edistämiseksi lisäämme kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja heidän roolistaan sen edistämiseksi, ja luomme osallistumismahdollisuuksia kestävyysmurroksen edistämiseen.

Kuva 1 (seuraavalla sivulla): Ohjelman muutosteoria visualisoituna. Muutosteoria on kuin virtaava joki, jonka virrat vievät työtämme eteenpäin. Tulostavoitteemme 1A ja 1B liittyvät kumppanuuksien vahvistamiseen. Tulostavoitteemme 2A ja 2B liittyvät mahdollistavaan toimintaympäristöön. Ne syöttävät ohjelman päätavoitteeseen eli vaikuttavampiin ja tasavertaisempiin globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistäviin kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksiin. Yhdessä muiden jokien kanssa ohjelmamme vie meitä kohti merta, jossa toteutuu visiomme, vahvempi globaali kansalaisyhteiskunta, joka edistää oikeudenmukaisempaa maailmaa ihan kaikille.

Fingon ohjelman muutosteoria

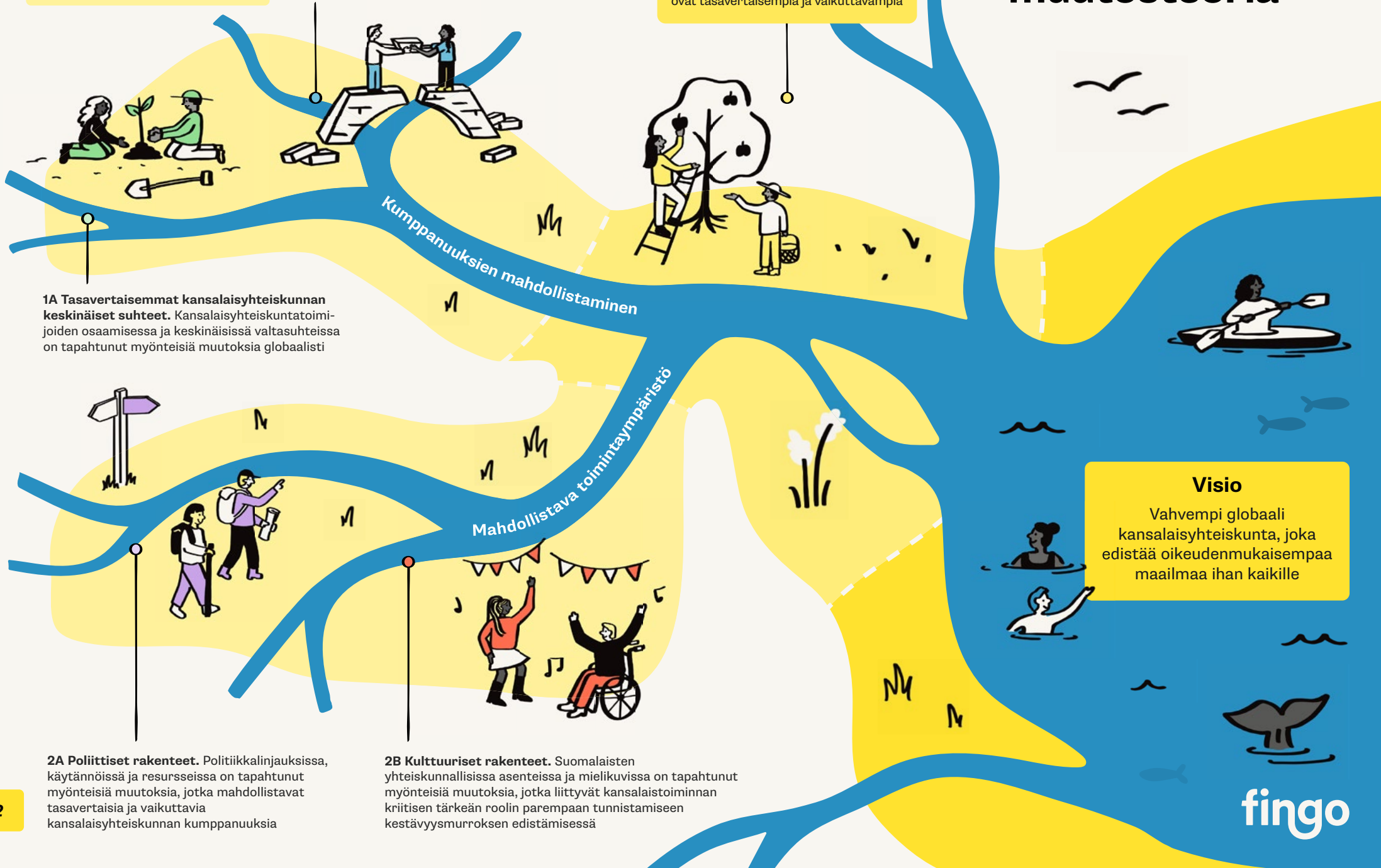
Tulostavoitteet

Fingo, sen jäsenet, ja jäsenten kumppanit, ovat myötävaikuttaneet seuraaviin:

1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä. Sektorien väliset yhteistyösuhteet ovat vahvistuneet ja uudenlaisia yhteistyömenetelmiä on kehitetty kestävyysemurroksen edistämiseksi

Päätavoite

Globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia

1A Tasavertaisemmat kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet. Kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia globaalisti

2A Poliittiset rakenteet. Poliittikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia

2B Kulttuuriset rakenteet. Suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen kestävyysmurroksen edistämiseksi

Visio
Vahvempi globaali kansalaisyhteiskunta, joka edistää oikeudenmukaisempaa maailmaa ihan kaikille

Fingon ohjelman muutosteoria

Vaikuttavuus	Tulostavoitteet <i>Fingo, sen jäsenet, ja jäsenten kumppanit, ovat myötävaikuttaneet seuraaviin:</i>	Tuotokset
<p>Globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävät kansalaisyhteiskunnan kumppanuudet ovat tasavertaisempia ja vaikuttavampia</p>	<p>1A Tasavertaisemmat kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet Kansalaisyhteiskun -tatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia globaalisti</p>	<p>1A1 Fingo on yhdessä jäsentensä kanssa vahvistanut kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamista oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi ja ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan sisäisten valtasuhteiden merkityksestä siinä</p>
	<p>1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä Sektorien väliset yhteistyösuhteet ovat vahvistuneet ja uudenlaisia yhteistyömenetelmiä on kokeiltu kestävyysmurroksen edistämiseksi</p>	<p>1A2 Fingo on vahvistanut jäsentensä, näiden kumppaneiden, muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja kansainvälisten järjestöverkostojen keskinäistä oppimista ja yhteistyötä</p>
	<p>2A Poliittiset rakenteet Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia</p>	<p>1A3 Fingo, sen jäsenet, näiden kumppanit ja kansainväliset verkostot ovat kehittäneet, testanneet ja jakaneet oppeja paikallista johtajuutta edistävästä toimista</p>
	<p>1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä Sektorien väliset yhteistyösuhteet ovat vahvistuneet ja uudenlaisia yhteistyömenetelmiä on kokeiltu kestävyysmurroksen edistämiseksi</p>	<p>1B1 Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit ovat vahvistaneet kestävyysmurrosta edistäviä kumppanuuksia yksityisen sektorin toimijoiden kanssa jäsenten kumppanimaissa</p>
	<p>2A Poliittiset rakenteet Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia</p>	<p>1B2 Fingo ja sen jäsenet ovat edistäneet kestävyysmurrosta tukevia kumppanuuksia suomalaisten yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa</p>
	<p>2A Poliittiset rakenteet Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia</p>	<p>2A1 Fingo, sen jäsenet ja näiden kumppanit ovat lisänneet kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttavien päättäjien tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan tasavertaisten ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksistä.</p>
<p>2A Poliittiset rakenteet Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia</p>	<p>2A2 Fingo ja sen jäsenet ovat lisänneet suomalaisten päättäjien tietoisuutta tasavertaisten ja vaikuttavien kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien edellytyksistä ja tuloksista</p>	

	2B Kulttuuriset rakenteet Suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen kestävyysmurroksen edistämässä	2B1 Fingon oma media ja viestintä ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja heidän roolistaan sen edistämässä
		2B2 Fingon tapahtumat ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja tuottaneet osallistumismahdollisuuksia sen edistämiseen

Taulukko 1: Ohjelman tavoitteet

Muutosteorian taustaoletukset

Jotta pääsisimme muutosteoriamme määriteltyihin tavoitteisiin, on seuraavien taustaoletusten oltava totta.

Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit:

- Fingo on relevantti ja luotettava katto- ja yhteistyöjärjestö jäsenjärjestöille, niiden kumppaneille, päättäjille, yksityisen ja julkisen sektorin toimijoille ja kansainvälisille järjestöverkostoille. Sillä on riittävät resurssit ja osaaminen lisäarvon luomiseksi. Olosuhteet ohjelman toimeenpanolle mahdollistavat kauaskatseisen toimintaympäristön seuraamisen ja toiminnan suunnittelun. Fingo kykenee tarkastelemaan kriittisesti omaa rooliaan, käytänteitään ja suhteitaan voidakseen kehittää omaa työtään tasavertaisemmaksi ja vaikuttavammaksi muuttuvassa toimintaympäristössä.
- Jäsenjärjestöillä ja näiden kumppaneilla on kykyä ja halua toimia yhdessä Fingon kanssa tavoitteiden edistämiseksi. Heillä on riittävät resurssit ja kiinnostus kehittää toimintaansa tasavertaisemmaksi ja vaikuttavammaksi, ja siten vastata muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin.
- Kansalaisyhteiskuntatoimijat jäsenten kumppanimaissa kokevat, että Fingo on aidosti sitoutunut ruohonjuuritason kuuntelemiseen, tasavertaiseen kumppanuuteen ja aitoon osallistamiseen.

Toimintaympäristö:

- Kansalaisyhteiskunnalla on tila ja edellytykset toimia. Jos kansalaisyhteiskunnalla ei ole tilaa tai edellytyksiä toimia, tekee tämä mahdottomaksi sen, että kansalaisyhteiskunta kykenisi toimimaan vaikuttavissa ja tasavertaisissa kumppanuuksissa (pää tavoite, ja erityisesti 1A).
- Eri sektoreiden toimijat, erityisesti yksityisen ja julkisen sektorin toimijat, suhtautuvat positiivisesti kumppanuuksien rakentamiseen kansalaisyhteiskuntatoimijoiden kanssa (1B).
- Poliittinen toimintaympäristö mahdollistaa aktiivisen vuoropuhelun päättäjien kanssa, ja mahdollistaa näin heidän tietoisuutensa lisäämisen. Poliittisilla päättäjillä on kiinnostusta, mahdollisuuksia ja halukkuutta käyttää hyväkseen Fingolta ja kansalaisjärjestöiltä saamia tietoja ja näkemyksiä (2A).
- Yhteiskunnallinen keskusteluilmapiiri mahdollistaa keskittymisen globaaleihin kestävyysmurroksen kysymyksiin. Globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseen löytyy tahtoa ja toimijoita ja se ymmärretään edellytyksenä kestävä kehityksen saavuttamiselle (läpileikkaava, 2B).
- Toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä mullistuksia, jotka vaarantavat ohjelman pitkäjänteisen toteutuksen (esimerkiksi sodat, luonnonkatastrofit ja pandemiat).

Systeminen muutos

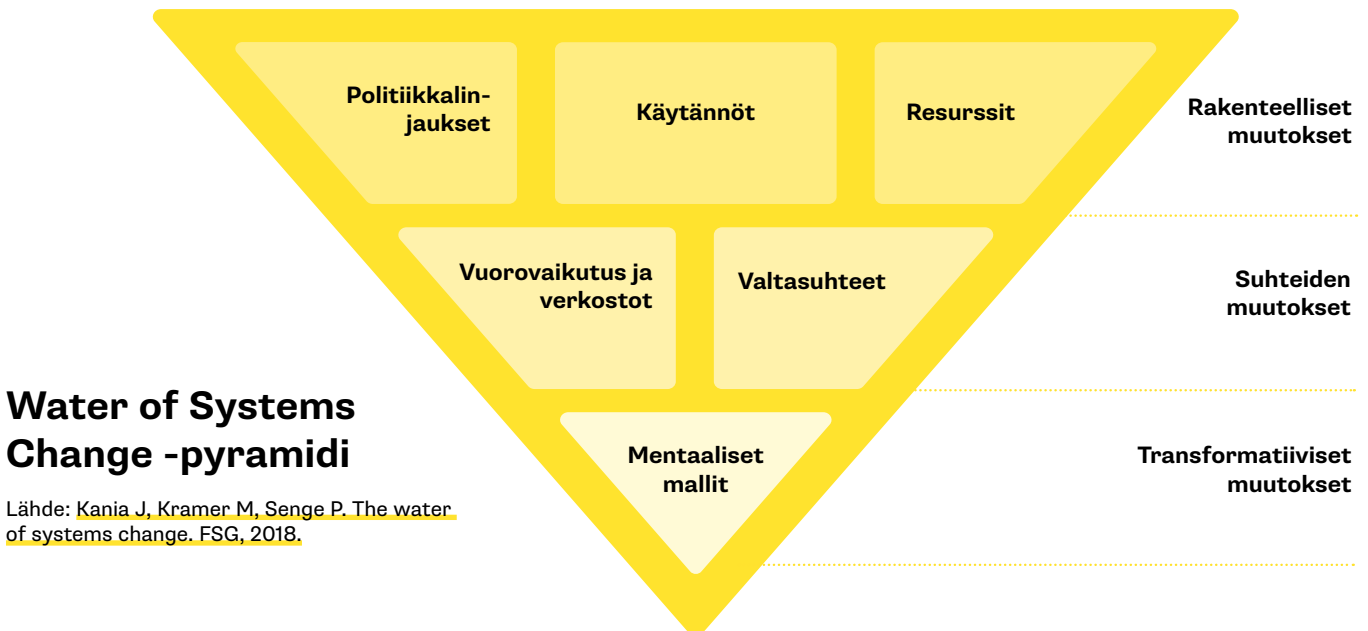
Fingo edistää ohjelmallaan systeemistä muutosta. Systeminen muutosajattelu tunnistaa, että muutos ei ole lineaarista, vaan riippuvaista monimutkaisen systeemin keskenään ristiriitaisista muutosvirroista. Systeminen muutosajattelu on yksi kestävyysmurroksen edistämisen keskeinen teoria.

Systemisen muutoksen aikaansaaminen edellyttää Water of Systems Change -mallin mukaisesti toimimista usealla eri tasolla samanaikaisesti. Ohjelmatyössämme vaikutamme keskeisiin olosuhteisiin kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksissa niin rakenteiden tasolla, suhteiden tasolla kuin transformatiivisella, mentaalisten mallien tasolla. Rakenteiden tasolla vaikutamme politiikkalinjauksiin, käytäntöihin ja resursseihin, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia (2A). Transformatiivisella tasolla vaikutamme yhteiskunnallisiin asenteisiin ja mielikuviin (2B). Tämä ohjelma keskittyy ennen kaikkea pyramidin keskimmäiselle riville, toimijoiden välisiin suhteisiin ja niiden dynamiikkaan, edistämällä tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia. Suhteiden tasolla vahvistamme kansalaisyhteiskunnan keskinäisiä suhteita ja tuemme suhteiden tasavertaistumista (1A) sekä vahvistamme kansalaisyhteiskunnan suhteita muihin yhteiskunnan sektoreihin (1B).

Tunnistamme, että muutos ei ole lineaarista, vaan virtaa veden tavoin, kohdaten kilpailevia virtauksia matkallaan.

Fingolta systeminen muutosajattelu edellyttää toimintaympäristön jatkuvaa analysoimista, vahvaa verkostoitumista, dialogia myös hyvin erilaisten toimijoiden kanssa, hiljaisten signaalien tunnistamista ja tulevaisuuden luotaamista, sisäiseen oppimiseen, kokeiluihin ja tiedonvaihtoon panostamista ja mukautumiskykyä suunnitelmien suhteen.

Kuva 2: *Water of Systems Change* -pyramidi, joka kuvaa systemisen muutoksen kuutta edellytystä. Pyramidin pohjalla on transformatiivinen muutos, joka edellyttää muutosta mentaalisisissa malleissa. Pyramidin keskellä on suhteiden muutos, joka pitää sisällään muutoksia yhteistyössä ja valtasuhteissa. Pyramidin ylälaidalla on rakenteellinen muutos, joka pitää sisällään muutoksia politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa.

2. Linkit globaaleihin ja kansallisiin politiikkoihin

Ohjelmamme edistää kestäväen kehityksen Agenda 2030:n ja Suomen kehityspolitiikan tavoitteita. Ohjelmamme on myös linjassa valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon sekä kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon kanssa. Meillä on Suomen tavoitteiden kanssa yhteneväisiä temaattisia ja sisällöllisiä prioriteetteja ja tavoitteita. Täydennämme osaamisellamme ja verkostoillamme työkalupakkia, joilla näitä tavoitellaan.

Ihmisoikeusperustaisuus

Keskeisenä ohjenuorana ohjelmamme sisällöissä ja toimintatavoissa on ihmisoikeusperustaisuus. Ihmisoikeusperustaisuuden mukaisesti kiinnitämme erityistä huomiota ihmisiin ja ihmisryhmiin, joiden oikeudet toteutuvat kaikista heikoimmin. Lisäämme tietoisuutta Agenda 2030 -ohjelman keskeisestä sitoumuksesta, että ketään ei jätetä kehityksestä jälkeen ja siitä, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. Sitä, ketkä ovat vaarassa jäädä kehityksestä jälkeen arvioidaan ja tulkitaan tilannekohtaisesti.

Ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan mukaisesti tunnistamme eriarvoisuuden ja syrjinnän tärkeinä köyhyyden syinä, joihin on puuttettava. Ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan osallistumisen ja inklusion periaate edellyttää, että oikeudenhaltijat pääsevät merkityksellisesti osallistumaan heitä koskevaan päätöksentekoon ja yhteiskunnan kehittämiseen. Pidämme ohjelmamme keskiössä olevia kansalaisyhteiskuntatoimijoita oikeudenhaltijoina. Tavoitteemme on yhtäältä puuttua kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osallisuutta estäviin syihin ja toisaalta edistää osallisuutta mahdollistavia osaamista, linjauksia, käytäntöjä ja resursseja.

Tunnistamme eri toimijoiden roolit vastuunkantajina eri tasoilla. Viranhaltijoilla ja poliittisilla päättäjillä on ensisijainen velvoite varmistaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen, suojelu ja toteutuminen poliittisten rakenteiden kautta (2A). Lisäksi heillä on keskeinen rooli läpinäkyvyyden takaamiseksi, jotta tiedonsaanti ja ilmaisuvapaus toteutuvat. Osana läpinäkyvyyden toteutumista tuemme myös vapaata mediaa ja erityisesti sen kykyä kertoa Suomen kehityspolitiikan tuloksellisuudesta (2B). Tunnistamme myös muiden toimijoiden roolin ja moraalisen vastuun ihmisoikeuksien edistämässä ja toteuttamisessa, mukaan lukien kansalaisjärjestöt ja kansalaisliikkeet (1A) sekä yksityinen ja julkinen sektori (1B).

Kansalaiset ovat lähtökohtaisesti oikeudenhaltijoita, joiden vaatimuksena on riittävä tieto ihmisoikeuksistaan. Tiedon lisäämisellä ja vaihtoehtoisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamisella kannustamme myös kansalaisia löytämään oman roolinsa globaalisti oikeudenmukaisessa kestävyysmurroksessa (2B).

Kaikilla tasoilla lähtökohtana on kansalaisyhteiskunnan osallisuus ja valtasuhteiden tasaaminen kestäväen yhteiskunnallisen kehityksen edellytyksenä. Paikallisen johtajuuden ja yhdenvertaisen osallistumisen myötä kehityspoliittisista ja kestäväen kehityksen tuloksista tulee kestävämpiä ja vaikuttavampia. Edistämällä osallistumista ja inklusiivisuutta toteutamme ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan keskeisiä periaatteita. Samalla tuemme Suomen kehitystyön tavoitteita kestäväen yhteiskunnallisen kehityksen vahvistamisesta².

² Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko, s. 31

Kasvatamme järjestöjen, päättäjien ja muiden kumppaneiden osaamista Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (OC 1A ja 2A) ja kansainvälisen työjärjestö ILO:n työelämän oikeuksia koskevien sopimuksien toimeenpanemiseksi (OC 1B). Tunnistamme tässä yhteydessä myös YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavat periaatteet. Vallansiirron huomioiminen koko ohjelman tasolla edistää kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen toimeenpanoa.

Agenda 2030

Agenda 2030 ja kestävä kehityksen tavoitteet ohjaavat meidän, jäsentemme ja jäsentemme kumppaneiden toimintaa. Toimimme toimeenpanon kirittäjinä ja peräänkuulutamme valtioiden vastuuta kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta ihmisoikeusperusteisen lähestymistavan mukaisesti.

Edistämme Agenda 2030:n toimeenpanoa kokonaisvaltaisesti, ja kiinnitämme erityistä huomiota ketään ei jätetä jälkeen -periaatteeeseen. Samalla toimintamme kohdistuu erityisesti joidenkin tavoitteiden toimeenpanoon. Kestävä kehityksen tavoitteessa 17 tunnistetut kumppanuudet ovat ohjelmamme ytimessä. Fingon strategian visio on oikeudenmukainen maailma, ihan kaikille. Työ syrjinnän vähentämiseksi edistää alatavoitetta 16.b³. Lisäksi tämä tarkoittaa eriarvoisuuden vähentämistä linjassa kestävä kehityksen tavoitteen 10 kanssa, jonka osalta kiinnitämme erityisesti huomiota alatavoitteeeseen 10.3.⁴ Työmme edistää myös tavoitetta 16, erityisesti kansalaisyhteiskunnan vahvistamisen myötä tavoitetta 16.7⁵. Osallistumme kansainvälisen vaikuttamisemme myötä myös tavoitteen 16.8⁶ edistämiseen (2A). Lisäksi sitoudumme erityisiin toimiin edistääksemme tasa-arvoa ja kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevaa yleissopimusta erityisesti kestävä kehityksen tavoitteen 5 saavuttamiseksi (1A ja 2A).

Paikallisella tasolla ketään ei jätetä kehityksestä jälkeen -periaate merkitsee ihmisten tiedon ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä, jotta he löytävät tavan edistää kestävä tulevaisuutta (2B). Tämä tukee erityisesti kestävä kehityksen alatavoitteen 4.7 ja 12.8⁷ toimeenpanoa. Globaalia oikeudenmukaisuutta korostava systeeminen lähestymistapamme täydentää haasteiden keskinäisriippuvuussuhteiden ja kokonaisvaltaisten ratkaisujen tarkastelua. Kestävä kehityksen saavuttamiseksi peräänkuulutamme politiikan johdonmukaisuutta linjassa kestävä kehityksen alatavoitteen 17.14 kanssa (2A).

³ 16.b. Syrjimättömät lait ja kestävä kehityksen politiikkalinjaukset

⁴ 10.3. Taata yhtäläiset mahdollisuudet ja vähentää eriarvoista kohtelua muun muassa poistamalla syrjinnän mahdollistavat lait, politiikat ja käytännöt sekä edistämällä asianmukaista lainsäädäntöä, politiikkoja ja toimenpiteitä. Tavoitteen 10.3. mittari 10.3.1. kuvaa osuutta väestöstä, joka on kokenut syrjintää tai häirintää viimeisen 12 kuukauden aikana kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa kiellettyjen syrjintäperusteiden takia (Proportion of population reporting having personally felt discriminated against or harassed in the previous 12 months on the basis of a ground of discrimination prohibited under international humanrights law)

⁵ Alatavoite 16.7: Mukautuvan, inklusiivisen, osallistavan ja edustavan yhteiskunnallisen päätöksenteon varmistaminen kaikilla tasoilla.

⁶ Alatavoitteen 16.8 tarkoitus on laajentaa ja vahvistaa kehittyvien maiden osallisuutta globaaleissa instituutioissa.

⁷ Alatavoitteet 4.7 ja 12.8 koskevat kansalaisten kestävä kehitystä ja elämäntapoja koskevia tietoja ja taitoja

Innostamme ja kannustamme myös muita toimijoita kantamaan vastuuta ja edistämään kestävästä kehityksestä. Tuemme uusien suhteiden rakentamista erilaisten toimijoiden, mukaan lukien yksityisen sektorin kanssa (1B), sillä yhteistyön merkitys Agenda 2030:n toimeenpanossa on kriittisen tärkeä (tavoite 17). Jäsenyytemme kestävästä kehityksestä toimikunnassa tuo tärkeitä ulottuvuuksia kykyymme edistää Agenda 2030:n toimeenpanoa niin kansainvälisesti kuin kansallisesti.

Kannamme myös omaa vastuutamme ja edistämme tavoitteiden, mukaan lukien ketään ei jätetä kehityksestä jälkeen -periaatteen, saavuttamista omilla toimillamme. Kehitämme jatkuvasti ilmasto- ja ympäristökestäviä työskentelytapojamme. Päivitetty esteettömyys- ja saavutettavuusohjeemme tukeutuu tapahtumatoiminnastamme oppimaamme. Olemme laatineet tasa-arvoanalyysin suhteessa jokaiseen ohjelman tavoitteeseen. Seuraamme analyysin perusteella jokaiselle tavoitteelle määrittelemiämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä ja raportoimme niiden edistymisestä.

Suomen ulko-, turvallisuus- ja kehityspolitiikka

Edistämme ja täydennämme toimillamme Suomen kauppa- ja kehityspoliittisia tavoitteita, jotka ovat kiinteä osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Yhteisiä lähtökohtia Suomen kehityspoliittisten linjausten kanssa ovat muun muassa demokratian, oikeusvaltioperiaatteiden, ihmisoikeuksien ja elinvoimaisen kansalaisyhteiskunnan tunnistaminen edellytyksenä kestäväälle yhteiskunnalliselle kehitykselle. Lähestymme kansalaisyhteiskunnan vaikuttavien ja tasavertaisten kumppanuuksien näkökulmasta Suomen tavoitteiden mukaisia teemoja, kuten naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman edistämistä, koulutusta ja ilmastotoimia.

Tuemme linjassa kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon kanssa tasavertaisten kumppanuuksien rakentamista. Erityisroolimme on luottamuksen rakentaminen eri toimijoiden välillä. Toimimalla verkostoissa ja tuottamalla toimintaympäristöanalyysia lisäämme ymmärrystä tasavertaisten kumppanuuksien tarpeista ja merkityksestä. Edistämme mekanismeja, joilla jäsenten kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan näkökulmat voidaan vahvemmin sisällyttää suunnitteluun ja täytäntöönpanoon. Tukemalla sektorirajoja ylittävien suhteiden luomista tuemme omalta osaltamme yksityisen sektorin osallistumista kehitysyhteistyöhön ja -rahoitukseen ja ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan osaamista ja kapasiteettia kohtaan.

Työllämme on täydentävä rooli monenkeskiseen yhteistyöhön perustuvan sääntöpohjaisen järjestelmän ylläpidossa. Vaikutamme käytäntöihin, jotka lisäävät eri toimijoiden osallisuutta ja näin ollen uskoa sääntöpohjaiseen järjestelmään esimerkiksi osana YK- ja rahoitusarkkitehtuurin uudistusta. Lisäämme tietoa hyvistä käytännöistä, kuten vammaisinkluusion toimeenpanosta, jotta instituutioiden sopimusten, kuten Tulevaisuussopimuksen toimeenpanossa onnistutaan paremmin.

Tuemme Suomen kehityspolitiikan tavoitteita myös viestimällä jäsenjärjestöjemme työn tuloksista ja fasilitoimalla jäsenten oppimista. Kattojärjestönä roolimme toimia vahvistajana sekä jäsenjärjestöille että muille kansalaisyhteiskuntatoimijoille on merkittävä. Näin totesi myös [Fingon nykyisen ohjelman ulkoinen evaluaatio](#). Suomen myönteisistä toimista ja kokemuksista kertominen vahvistaa Suomen maakuvaa ja käsitystä suomalaisista hyvinä kumppaneina, mikä vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa. Tällä työllä on osaltaan merkitystä Suomen kansainväliselle vaikuttavuudelle, mitä Suomi tarvitsee esimerkiksi pyrkiessään YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvaksi jäseneksi vuosiksi 2029–2030.

Kansalaisyhteiskuntalinjaus

Tuemme kansalaisyhteiskunnan vahvistamista Suomen kumppanimaissa suorasti ja epäsuorasti. Ohjelman tavoite 1A lisää kansalaisyhteiskunnan osaamista, joka vahvistaa kansalaisyhteiskunnan toimintaa kestävyysmurroksessa ja siten kestäväen yhteiskunnallisen kehityksen puolesta. Oppimistoimintamme (1A) ja tuki uusien sektorienvälisen suhteiden rakentamiselle (1B) tavoittaa jäsentemme kumppaneita entistä useammin myös suoraan. Laajempi oppimistoiminta vaikuttaa epäsuorasti myös kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen ja elinvoimaisuuteen. Kun kumppanuudet muodostuvat yhdenvertaisemmiksi ja yhteiskehitys etenee, kumppanimaiden kansalaisyhteiskunta pääsee paremmin vaikuttamaan heitä koskevaan päätöksentekoon (2A). Huomioimme järjestöjen lisäksi myös muunlaiset toimijat, kuten löyhemmät verkostot.

Samaan aikaan vaikutamme päättäjiin ja yhteiskunnallisiin asenteisiin ja mielikuviin mahdollistavan toimintaympäristön luomiseksi (2A ja 2B). Lisäämme päättäjien tietoisuutta tavoista osallistaa kansalaisyhteiskuntaa. Nostamme esiin osallisuuden liittyviä kansainvälisiä sopimuksia ja ihmisoikeusnormistoa sekä hyviä käytänteitä ja mekanismeja, jotka turvaavat kansalaisyhteiskunnan toimintatilaa. Kuulemme vaikuttamistyössämme jäsentemme, jäsentemme kumppanien ja kansainvälisten verkostojemme kautta kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan ääniä, viemme heidän viestejään päättäjille ja nostamme niitä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Edistämme verkostoitumista ja toimimme myös alustana, joka lisää kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja valtion välisen vuoropuhelun mahdollisuuksia. Herättelemme yhteiskunnallista keskustelua kehityspolitiikan ja kansalaistoiminnan tuloksista Suomessa. Näin vaikutamme toimintaympäristöön, joka tunnistaa yhteiset haasteet ja yhteistyön merkityksen sekä vapaan kansalaisyhteiskunnan puolustamisen tärkeyden demokratian, tasa-arvon ja kiireellisen kestävyysmurroksen edistämiseksi.

EU ja kansainväliset kumppanuudet

Painotus kansalaisyhteiskunnan tilan ylläpitämiseen ja moninaisten kumppanuuksien vahvistamiseen edistää myös Euroopan unionin tavoitteita. Kansalaisyhteiskunnalla on rooli Global Gateway -strategian toteuttamisessa [komission puheenjohtajan poliittisten suuntaviivojen](#) mukaisesti. Jaettu tavoitteemme on investoida yhteiseen tulevaisuuteen ja luoda molempia osapuolia hyödyttäviä pitkän aikavälin kumppanuuksia. Olemme myös kumppani EU:lle sen puolustaessa ihmisoikeuksia, demokratiaa ja sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä.

3. Kuvaus ohjelmasta

1A Tasavertaisemmat kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet

- 1A1 *Fingo on yhdessä jäsentensä kanssa vahvistanut kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osaamista oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi ja ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan sisäisten valtasuhteiden merkityksestä siinä*
- 1A2 *Fingo on vahvistanut jäsentensä, näiden kumppaneiden, muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja kansainvälisten järjestöverkostojen keskinäistä oppimista ja yhteistyötä*
- 1A3 *Fingo, sen jäsenet, näiden kumppanit ja kansainväliset verkostot ovat kehittäneet, testanneet ja jakaneet oppeja paikallista johtajuutta edistävästä toimista*

1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä

- 1B1 *Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit ovat vahvistaneet kestävyysmurrosta edistäviä kumppanuuksia yksityisen sektorin toimijoiden kanssa jäsenten kumppanimaissa*
- 1B2 *Fingo ja sen jäsenet ovat edistäneet kestävyysmurrosta tukevia kumppanuuksia suomalaisten yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa*

2A Poliittiset rakenteet

- 2A1 *Fingo, sen jäsenet ja näiden kumppanit ovat lisänneet kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttavien päättäjien tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan tasavertaisten ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksistä*
- 2A2 *Fingo ja sen jäsenet ovat lisänneet suomalaisten päättäjien tietoisuutta tasavertaisten ja vaikuttavien kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien edellytyksistä ja tuloksista*

2B Kulttuuriset rakenteet

- 2B1 *Fingon oma media ja viestintä ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja heidän roolistaan sen edistämiseksi*
- 2B2 *Fingon tapahtumat ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja tuottaneet osallistumismahdollisuuksia sen edistämiseen*

1A Tasavertaisemmat kansalaisyhteiskunnan keskinäiset suhteet

Kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisessa ja keskinäisissä valtasuhteissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia globaalisti

Vahvistamalla kansalaisyhteiskunnan osaamista ja keskinäisten valtasuhteiden myönteistä kehitystä, vahvistamme järjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden edellytyksiä toimia kumppanuuksissa globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi.

Oppimistoimintamme vahvistaa kansalaisyhteiskunnan perustaa, sillä se tukee järjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden toimintaedellytyksiä monikriisien maailmassa. Globaalisti heikkenevän demokratian, kasvavan eriarvoisuuden, kaventuvan ihmisoikeuksien tilan sekä planetaaristen rajojen ylittymisen vastavoimaksi tarvitaan elinvoimaista kansalaisyhteiskuntaa. Vahvistamme kansalaisyhteiskuntatoimijoiden kykyä vastata kriittisiin haasteisiin sekä luoda uusia mahdollisuuksia. Yhdessä luomme paremman tulevaisuuden näkymiä ja rakennamme resilienssiä, yhteisöllisyyttä ja solidaarisuutta, jotka ovat välttämättömiä globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen toteuttamiselle. Kattojärjestönä Fingolla on muihin järjestöihin verrattuna aivan erityinen rooli kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osaamisen vahvistamisessa ja keskinäisten valtasuhteiden tarkastelun fasilitoimisessa. Fingon ohjelmaevaluaation (2024) suositusten mukaisesti keskitymme muun muassa jäsenten ja heidän kumppaneidensa keskinäisen oppimisen ja innovatiivisten kumppanuusmallien yhteiseen kehittämiseen.

Oppimistoiminnassa huomioimme syrjinnän ehkäisemisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen. Varmistamme, ettei oppimismateriaalimme kieli tai kuvasto vahvista negatiivisia stereotyyppioita. Osallistamme ja kuuntelemme tahoja, joiden oikeudet eivät toteudu yhdenvertaisesti. Huomioimme oppimistoiminnassa myös ulkoministeriön ohjeet erityisesti sukupuolten välisen tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Ohjelman tulostavoitteen 1A kohderyhmiä ovat Fingon jäsenet, jäsentemme kumppanit, kansainväliset järjestöverkostot sekä ns. neljäs sektori eli aktivistit ja kansalaisliikkeet. Toimimme tässä työssä ensisijaisesti **fasilitoijan** roolissa. Tuomme kansalaisyhteiskunnan toimijoita yhteen oppimaan toisiltaan, hyödyntämään yhdessä muuttuvan toimintaympäristön mahdollisuuksia, kehittämään yhteisiä ratkaisuja ja luomaan yhteisiä suunnitelmia.

1A1. Fingo on yhdessä jäsentensä kanssa vahvistanut kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osaamista oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen edistämiseksi ja ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan sisäisten valtasuhteiden merkityksestä siinä

Fasilitoimme kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osaamisen vahvistumista monin eri keinoin: esimerkiksi koulutus-, oppimis- ja infotilaisuuksilla, neuvonnalla ja verkkokursseilla.

Ohjelmakaudella ajankohtaisia oppimisen sisältöjä ovat alustavasti muun muassa:

1. **Viestintä ja vaikuttaminen** kestävyysmurroksen edistämässä: esimerkiksi kansalaisyhteiskuntatoimijoiden valmistautuminen post-2030 agendaan ja uudenlaiset vaikuttamisen keinot.
2. **Kehitysyhteistyön tulevaisuus ja vallansiirto:** esimerkiksi keinot paikallisen johtajuuden tukemiseksi ja työkalut vallansiirron tematiikan yhteiseen käsittelyyn.
3. **Yritysyhteistyötä** ja järjestöjen asiantuntijuuden valjastamista tukevat koulutukset. Tämä tukee kansalaisyhteiskunnan toimimista kumppanuuksissa yritysten kanssa (1B).
4. **Gloaali kansalaiskasvatus** kestävyysmurroksen edistämässä: globaalin kansalaiskasvatuksen keinot ja laatu.
5. **Uudistumiskykyisyys ja tulevaisuustaidot:** kestävyysmurroksen edistämiseen ja toimintaympäristön muutokseen sopeutumiseen liittyvät tiedot ja taidot.
6. Kansalaisyhteiskunnan kyky navigoida **digitalisaation ja tekoälyn** nopeassa kehityksessä ja näiden merkitys vallansiirrosta ja kestävyysmurroksessa.
7. **Kansalaisyhteiskunnan toimijoiden rahoitus:** järjestöjen rahoitusneuvonta ja koulutukset esimerkiksi EU-rahoituksen hakemisesta, hanke- ja ohjelmatukijärjestöjen tuki, järjestöjen rahoituspohjan laajentamiseen liittyvä osaaminen.
8. **Laadukkaan kehitysyhteistyön ja hanketyön toteutus:** riskienhallinnan ja ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan omaksuminen.

Toteutamme ohjelmakauden alussa tarvekartoituksen erityisesti Fingon jäsenille, jotta näiden oppimistarpeet ohjaavat osaamisen vahvistamista. Tämän lisäksi teemme toimintaympäristöanalyysia, ennakoimme ja tuomme uusia toimintaympäristöstä nousevia teemoja omaan oppimistoimintaamme tukeaksemme suomalaisten kansalaisyhteiskunnan toimijoiden resilienssiä ja kykyä toimia kestävyyskriisin aikakaudella. Otamme oppimistoiminnassamme huomioon sen, miten kansalaisyhteiskunnan sisäiset valtasuhteet vaikuttavat kestävyysmurroksen edistämiseen. Pyrimme yhdessä jäsentemme ja heidän kumppaneidensa kanssa vallan tasaisempaan jakautumiseen toimijoiden välillä myös oppimistoiminnassamme.

Kehitämme omaa oppimistoimintaamme vastaamaan ajan tarpeisiin ja vaatimuksiin, ja tuomme uusia työkaluja kansalaisyhteiskuntatoimijoiden käyttöön. Hyödynnämme digitaalisia mahdollisuuksia, kehitämme olemassa olevia verkkokursseja ja tarvittaessa tuotamme uusia. Oppimistoimintamme lähtökohtia ovat vertaisoppiminen, oppijalähtöisyys, dialogisuus, opitun hyödynnettävyys, osallisuus, kokeilut ja rohkeus sekä innostavuus.

1A2. Fingo on vahvistanut jäsentensä, näiden kumppaneiden, muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja kansainvälisten järjestöverkoston keskinäistä oppimista ja yhteistyötä

Tällä ohjelmataavoitteella tuemme yhteistyön muodostumista osin järjestöjen välillä, ja osin järjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden, kuten vapaiden liikkeiden ja aktivistien välillä. Luomme uusia yhteyksiä kansalaisyhteiskuntatoimijoiden välille siten, että toimijat pystyvät uudistumaan, luomaan uusia yhteistyökumppanuuksia ja toimimaan vaikuttavammin. Tuomme eri teemoja ja toimijoita aiempaa vahvemmin yhteen ja haemme synergioita näiden välille.

Järjestämme ohjelmakauden aikana tilaisuuksia ja toimintaa, joka tukee kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisen yhteistyön syntymistä ja vahvistumista Suomessa ja globaalisti. Verkostoidumme tavalla, joka tukee järjestöjen tasavertaisia kumppanuuksia. Kartoitamme kunnianhimoisesti kestävyysmurrosta edistäviä tahoja, ja opettelemme yhdessä uusia tapoja jakaa tietoa ja tehdä yhteistyötä globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen eteen.

Tuemme myös kansalaisyhteiskunnan toimijoiden keskinäistä oppimista ja yhteistyötä erilaisiin teemoihin keskittyviä verkostoja fasilitoimalla ja tarjoamalla järjestöille tiloja keskinäiselle oppimiselle ja yhteistyölle.

Ohjelmakauden aikana tämä työ pitää alustavasti sisällään seuraavia elementtejä:

1. Vahvistamme verkostoitumista **uusien tahojen**, kuten kestävyysmurrosta edistävien sekä kulttuuri- ja taidealan toimijoiden, mukaan lukien aktivistien ja kansalaisliikkeiden kanssa. Haemme yhteistyömahdollisuuksia globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen kirittämisessä.
2. Vahvistamme oppimista ja verkostoitumista jäsentemme ja **kansainvälisten järjestöverkoston**, kuten FORUSin ja CONCORDin välillä, sekä pohjoismaisten sisarjärjestöjemme kanssa, esimerkiksi teemoissa tasavertaiset kumppanuudet, yritys- ja monitoimijayhteistyö sekä post-2030 agendaan valmistautuminen.
3. Mahdollistamme ja tuemme erilaisten **järjestöverkoston** keskinäistä oppimista, osaamisen jakamista ja yhteistyötä. Ohjelmakauden alussa tällaisia ryhmiä ovat esimerkiksi järjestöviestijät, globaalikasvatusverkosto sekä vapaaehtoistoimintaan keskittyvä globaalivastuujärjestöjen valikkoryhmä.
4. Tuemme **hanke- ja ohjelmatukijärjestöjen** keskinäistä oppimista ja yhteistyötä esimerkiksi hanketuen hakuun liittyvissä tilaisuuksissa, ohjelmatukijärjestöjen verkostossa sekä laatu ja vaikuttavuus -työryhmässä.

1A3. Fingo, sen jäsenet, näiden kumppanit ja kansainväliset verkostot ovat kehittäneet, testanneet ja jakaneet oppeja paikallista johtajuutta edistävistä toimista

Pyrimme työllämme määrätietoisesti siihen, että kansalaisyhteiskunnan ja erityisesti jäsenten kumppanimaiden kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osallisuus vahvistuu, ja että yhteistyö kansalaisyhteiskuntatoimijoiden välillä tasavertaistuu. Tämä tarkoittaa historiallisten epäkohtien tunnistamista ja myös oman roolimme reflektointia. Kuuntelemme herkällä korvalla kansainvälistä keskustelua aiheesta, ja arvioimme ja sopeutamme toimintaamme sen perusteella, mitä vaatimuksia keskusteluista nousee.

Hyödynnämme tässä työssä kokeilukulttuuria, tulevaisuusajattelua ja muita innovatiivisia yhteistyön tapoja.

Käytännössä tämä työ näyttäytyy ohjelmakauden aikana alustavasti seuraavilla tavoin:

1. Tuemme järjestöjen **paikallista johtajuutta edistäviä kokeiluja** ja viestimme niiden tuloksista.
2. Vahvistamme **yhteistyötä vallansiirron edelläkävijöiden** kanssa (esimerkiksi WACSI, RINGO, BOND, Partos) paikallista johtajuutta ja kehitysyhteistyön vallansiirtoa edistävien toimien kehittämiseksi.
3. Mahdollistamme **suomalaisten järjestöjen keskustelua ja oppien jakamista vallansiirrosta**. Tuomme Shifting the power -työryhmän kautta vallansiirtoa tukevista kokeiluista oppeja ja menetelmiä jäsenistömme tietoon ja käyttöön.
4. Jatkamme keskustelua **eettisestä kehitysviestinnästä ja kielestä**.
5. Kokeilemme paikallisen johtajuuden edistämistä tukevia toimia omassa organisaatiossamme, esimerkiksi perustamalla jäsentemme kumppanijärjestöistä ja kansainvälisistä verkostoistamme tulevien asiantuntijoiden **sparrausryhmän** kulkemaan ohjelmatyömme rinnalla.

1B Laajempaa ja vahvempaa yhteistyötä sektorien välillä

Sektorien väliset yhteistyösuhteet ovat vahvistuneet ja uudenlaisia yhteistyömenetelmiä on kokeiltu kestävyysmurroksen edistämiseksi

Kansalaisyhteiskunnan merkityksen ja roolin tunnistaminen ja tunnustaminen suomalaisessa ja laajemmin kansainvälisessä yhteiskunnallisessa kontekstissa edellyttää puolestapuhujia ja kumppanuuksia. Tällä ohjelmataavoitteella, ohjelman *Shared Actions* -kokonaisuudella, vahvistamme kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia kestävyysmurroksen edistämiseksi muiden yhteiskunnallisten sektorien kanssa, keskittyen erityisesti yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Samalla mahdollistamme monitoimijayhteistyötä eli yhteistyötä vähintään kolmen eri sektorin toimijan välillä. Ohjelmataavoite tukee osaltaan Suomen kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon toimeenpanoa. Ohjelmaevaluaation mukaisesti tämä on merkittävä toimintamalli Fingolle myös yhteiskunnallisen polarisaation vähentämiseksi.

Ymmärrämme kumppanuuden ohjelmassamme laajasti, ja sillä voi olla monia eri tavoitteita. Tavoitteet voivat liittyä ihmisoikeuksien edistämiseen, yritysten ympäristövastuun edistämiseen, uusien palveluiden ja tuotteiden konseptointiin ja kehittämiseen, varainhankintaan, globaaliin kansalaisyhteiskasvatukseen, vaikuttamistyöhön, vaikuttavuussijoittamiseen tai esimerkiksi yrittäjyyden ja toimeentulon edistämiseen hankkeiden avulla. Kumppanuuksien kautta on mahdollista vahvistaa ja skaalata kehitysvaikutuksia, sekä laajentaa rahoituspohjaa. Haemme kumppaneidemme kanssa myös digitaalisia ratkaisuja kehitysyhteistyöhön, hyödyntäen [Fingon tukemia Digitaalisen kehityksen periaatteita](#).

Vahvistamme kumppanuuksia sellaisten toimijoiden kanssa, jotka haluavat edistää globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta. Toimimme kumppanuuksissa arvopohjaisesti. Tuomme esiin kansalaisyhteiskuntatoimijoiden spesifiä osaamista ja roolia. Laadimme ohjelmakauden alussa Fingon omalle kumppanuustoiminnalle päivitettyt eettiset säännöt ja kriteerit, ja käymme keskusteluja eettisestä yritys yhteistyöstä järjestöjen kanssa, kiinnittäen erityistä huomiota Do No Harm -periaatteen toteutumiseen. Tarkastelemme sääntöjä ja kriteereitä ihmisoikeuksien, naisten ja tyttöjen oikeuksien ja yhdenvertaisuuden sekä ilmasto-kestävyyden näkökulmista. Yksityisellä sektorilla on omalta osaltaan vastuu ihmisoikeuksien edistämisestä ja toteuttamisesta, mikä pitää sisällään esimerkiksi kansainvälisen työjärjestö ILO:n työelämän oikeuksia koskevan sopimuksen. YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet muodostavat tärkeän referenssin tässä työssä. Kumppaneiden kanssa tehtävä työ voi myös keskittyä esimerkiksi sukupuoleen, vammaisuuteen tai muuhun yhdenvertaisuuteen liittyvien epäkohtien ratkaisuun ja rakenteellisen syrjinnän vähentämiseen.

Hyödynnämme työssämme jo kerättyjä oppeja kumppanuuksista esimerkiksi Fingo Powerbank-innovaatio-, teknologia-, ja yritys yhteistyötoiminnosta (2020–2025), Maailma kylässä -festivaalilta ja koordinoimistamme yritys yhteistyö- ja globaalikasvatusverkostoista.

Ohjelman tulostavoitteen 1B kohderyhmiä ovat yksityisen ja julkisen sektorin toimijat Suomessa ja yksityisen sektorin toimijat kumppanimaissa. Teemme tiivistä yhteistyötä jäsentemme ja jäsentemme kumppanimaissa toimivien kumppanijärjestöjen kanssa. Toimimme tässä työssä ensisijaisesti **sillanrakentajan** roolissa, ja tuemme uusien suhteiden rakentamista.

1B1. Fingo, sen jäsenet ja jäsenten kumppanit ovat vahvistaneet kestävyysmurrosta edistäviä kumppanuuksia yksityisen sektorin toimijoiden kanssa jäsenten kumppanimaissa

Edistämme järjestöjen kumppanuuksia yksityisen sektorin toimijoiden kanssa jäsentemme kumppanimaissa entistä vahvemmin. Hyödynnämme työssä Fingo Powerbank-toiminnon kokemuksia ja onnistumisia. Keskitymme tässä työssä pääasiassa Itä-Afrikkaan, ja työn keskuksena toimii Kenia. Toimintaa on myös Ugandassa, Tansaniassa ja Etiopiassa (kaikki LDC-maita), ja valikoiduissa muissa jäsenten kumppanimaissa. Powerbank-mallin pohjalta teemme yhteistyötä paikallisen järjestön kanssa tämän tuotoksen edistämiseksi. Tämä järjestely auttaa Fingoa toimimaan lähellä kansalaisyhteiskunnan sekä yksityisen ja julkisen sektorin toimijoita Itä-Afrikassa.

Suomalaiset yritykset ja matalan tulotason maiden kansalaisyhteiskuntatoimijat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa, ja Fingolla on erityinen rooli tasavertaisten kumppanuuksien mahdollistamisessa. Paikallista johtajuutta, vallan jakautumista ja yhdenvertaisuuden edistämistä käsitellään erottamattomana osana kumppanuuksien rakentamista. Kaikki jäsenten kumppanimaissa tapahtuva työ tehdään kumppanimaiden toimijoiden ehdoilla ja tarpeita kuunnellen.

Käytännössä tämä työ pitää sisällään esimerkiksi:

1. Shared Actions Experiments -toiminnon, jossa jäsenet ja jäsenten kumppanit solmivat uusia yksityisen ja julkisen sektorin kollaboraatioita Suomessa, Itä-Afrikassa ja muissa valikoiduissa jäsenten kumppanimaissa. Fingo koordinoi jäsenjärjestöjen kanssa **yhteistyökokeiluja**, oppien jakamista ja dokumentaatiota sekä ostaa parhaita konsepteja testattavaksi. Tämä toiminto käyttää Fingo Powerbankin erillisessä kokeiluohjelmassa (2020–2022) kehitettyä mallia, josta saimme hyviä tuloksia.
2. Alueellisten **haasteiden ja tarpeiden kartoituksen** yhdessä jäsentemme ja näiden kumppanijärjestöjen kanssa. Näiden tarpeiden pohjalta luomme yhteistyömalleja, jotka tukevat kansalaisyhteiskuntatoimijoiden kumppanuuksia Itä-Afrikassa ja tarvittaessa muissa valikoiduissa jäsenten kumppanimaissa.
3. **Yhteistyötä kansallisten ja alueellisten yritys- ja monitoimijaverkoston ja toimijoiden kanssa.** Näitä voivat olla esimerkiksi Aspen Network of Development Entrepreneurs (ANDE) – Itä-Afrikan osasto, East African Network for Environmental Compliance and Enforcement (EANECE), vammaisinkluusioon keskittyvä Innovate Now-tekniologiakiihdyttämö, Suomen suurlähetystö ja Team Finland -verkosto.

1B2. Fingo ja sen jäsenet ovat edistäneet kestävyysmurrosta tukevia kumppanuuksia suomalaisten yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa

Edistämme kumppanuuksia suomalaisten yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Kumppanuuksissa suomalaisten toimijoiden kanssa painotamme yhteistyötä seuraavissa teemoissa: teknologia, koulutus, ilmasto- ja ympäristö, vammaisinkluusio ja naisten ja tyttöjen oikeudet. Nämä ovat Suomen erityisiä osaamisalueita ja edellyttävät eri toimijoilta yhteistyötä.

Edistämme kumppanuuksia suomalaisten yksityisen sektorin toimijoiden kanssa esimerkiksi seuraavasti:

1. Koordinoimme järjestöjen **yritysyhteistyöverkoston**, jossa järjestöt vaihtavat kokemuksia ja oppeja yritysyhteistyöstä sekä tutustuvat rahoitus- ja kumppanuusmalleihin (ml. Global Gateway, RiverRecycle-yhteistyömalli ja vaikuttavuussijoittaminen).
2. Tuemme **järjestöjen verkostoitumista ja positiivista näkyvyyttä** yritysten ja julkisen sektorin toimijoiden parissa esimerkiksi järjestämällä Shared Actions -kiihdyttämöjä, järjestämällä yritysesityksiä suomalaisille järjestöille, ja vahvistamalla Fingon verkostoitumista ja näkyvyyttä yksityisen sektorin toimijoiden piireissä.
3. Mahdollistamme järjestöjen ja yritysten välisten yhteistyösuhteiden syntymistä tekemällä yhteistyötä Finnpartnershipin kanssa. Olemme sopineet yhteistyöstä **Finnpartnershipin** kanssa ohjelmakaudella 2026–2029. Finnpartnership on yhteistyökumppani Shared Actions -kumppanuustilaisuuksissa ja informoi omissa kanavissaan, kuten hakemustyöpajoissa, yrityksiä yhteistyömahdollisuuksista järjestöjen kanssa. Fingo auttaa ja ohjaa järjestöjä hakemaan Finnpartnership-rahoitusta yhteistyöyritysten kanssa.
4. Teemme yhteistyötä **elinkeinoelämän** kanssa järjestöjen ja yritysten välisen yhteistyön tukemiseksi ja kestävyysmurrosteemojen edistämiseksi. Fingo ja jäsenten työ vahvistaa suomalaisten yritysten ja muiden toimijoiden mahdollisuuksia tuloksekkaaseen yhteistyöhön hauraissa konteksteissa, kuten esim. Ukrainan jälleenrakennuksessa.
5. Tuemme järjestöjen globaalikasvatusverkoston mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä **opetus- ja koulutusalan yksityisen sektorin toimijoiden**, kuten oppikirjakustantamoiden kanssa.

Julkisen sektorin, erityisesti koulutus- ja tiedeyhteisöjen kanssa, teemme yhteistyötä ohjelman aikana esimerkiksi seuraavasti:

1. Koordinoimme järjestöjen globaalikasvatusverkoston yhteistyötä **opettajankoulutuslaitosten** kanssa Maailma koulussa -seminaarien järjestämiseksi opettajaksi opiskeleville. Olemme esimerkiksi sopineet yhteistyöstä Helsingin yliopiston kasvatustieteen tiedekunnan kanssa OKL:n opetussuunnitelman mukaisten koulutusten toteuttamisesta osana heidän vuosien 2026–2029 opetusohjelmaansa.

2. Vahvistamme **järjestöjen mahdollisuuksia tavoittaa sisällöillään opetus- ja koulutusalan toimijoita** kohderyhmänä esimerkiksi Educa-messuilla sekä globaalikasvatus.fi-sivustolla.
3. Tuemme järjestöjen **verkostoitumista tutkimusverkostojen kanssa** (esimerkiksi UniPid, GERIF – Global Education Research in Finland).
4. Teemme yhteistyötä **Education Finlandin** kanssa järjestöjen ja koulutusalan toimijoiden yhteistyömahdollisuuksien kasvattamiseksi.
5. Teemme **yhteistyötä yliopistojen** kanssa. Olemme esimerkiksi sopineet yhteistyöstä Aalto-yliopiston kanssa yritysyhteistyön ja kestävyysmurroksen aiheissa. Yhteistyöhön kuuluu esimerkiksi opiskelijoiden tekemiä selvityksiä ja projekteja, molemminpuolisia koulutuksia, sekä yhteisiä tilaisuuksia.

Sekä julkisen että yksityisen sektorin kumppanuuksien ja monitoimijayhteistyön edistämiseksi:

1. **Tutkimme ja dokumentoimme parhaita kumppanuusmalleja** sekä yksityisen että julkisen sektorin kanssa ja viestimme monitoimijayhteistyön mahdollisuuksista.
2. **Testaamme RiverRecycle-monitoimijayhteistyörahoitusmallia** valikoitujen järjestöjen kanssa. Mallissa tavoitteena on kehitysvaikutteisen liiketoiminnan skaalaaminen hyödyntäen järjestöjen osaamista ja julkisen sekä yksityisen sektorin rahoitusta.
3. Kartoitamme ja tuemme järjestöjen osallistumista EU:n Global Gatewayn ja muiden **monitoimijayhteistyötä mahdollistavien instrumenttien** alaisiin hankkeisiin.

2A Poliittiset rakenteet

Politiikkalinjauksissa, käytännöissä ja resursseissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka mahdollistavat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia

Vaikutamme politiikkalinjauksiin, käytäntöihin ja resursseihin, jotta ne mahdollistaisivat tasavertaisia ja vaikuttavia kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia. Kumppanuuksilla viittaamme tässä kontekstissa niin kansalaisyhteiskunnan sisäisiin kumppanuuksiin kuin kumppanuuksiin yksityisen ja julkisen sektorin kanssa. Tavoitekokonaisuudessa keskiöön nousevat kansalaisyhteiskunnan tila, toimintaedellytykset ja mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon. Nämä asiat ovat olennaisia, jotta tehtävät päätökset osaltaan mahdollistavat kansalaisyhteiskunnan tasavertaisia ja vaikuttavia kumppanuuksia sekä elinvoimaisen, globaalisti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta edistävän kansalaisyhteiskunnan toimintaa.

Toimintaedellytykset merkitsevät esimerkiksi vastuullista hallintoa ja tilivelvollisia instituutioita, vapaata tiedonvälitystä ja sananvapautta ja vapautta rauhanomaiseen kokoontumisen ja yhdistymiseen⁸. Edistämme näitä edellytyksiä niin kumppanimaiden kuin suomalaisten kansalaisyhteiskuntatoimijoiden osalta.

Vaikutamme nykyisten kestävä kehityksen tavoitteiden toimeenpanon kiihdyttämiseen ja post-2030 agendan määrittelyyn niin, että maailman kiireellisesti tarvitsema kestävyysmurros toteutuisi tavalla, joka mahdollistaa kansalaisyhteiskunnan tasavertaisia ja vaikuttavia kumppanuuksia. Vaikuttamistyömme liittyy kestävyysmurrokseen ja siten kestävä kehityksen taloudelliseen, ympäristölliseen, sosiaaliseen ja kulttuuriseen ulottuvuuteen. Huomioimme myös näitä mahdollistavan poliittisen ulottuvuuden, kuten instituutioiden rakenteet ja käytännöt. Viemme eteenpäin paikallisesti johdettua kehitystä.

Teemme vaikuttamistyötä vahvasti yhdessä jäsentemme kanssa. Koordinoimme työryhmiä, joissa jäsenemme tulevat yhteen, vaihtavat ajatuksia ja tietoja, ja laativat ja toteuttavat yhteisiä vaikuttamistyön suunnitelmia. Ohjelmakauden alussa koordinoimme työryhmiä aiheista kansalaisyhteiskunta, kestävä talous, koulutus, ilmasto ja ympäristö, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeudet sekä yleinen kehityspolitiikka. Muutamme tarvittaessa työryhmärakennettamme jäsen- ja tarvelähtöisesti.

Edistämme kansalaisyhteiskunnan tilaa, toimintaedellytyksiä, tasavertaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä yhdenvertaisuutta ja ihmisoikeuksia esimerkiksi teemoissa kehitysyhteistyö ja kehityspolitiikka, kestävä talous, laaja turvallisuus, ilmasto ja luontokato sekä koulutus ja globaali kansalaiskasvatus. Analysoimme muun muassa sukupuoleen ja yhdenvertaisuuteen, erityisesti naisten, tyttöjen ja vammaisten henkilöiden oikeuksiin liittyviä vaikutuksia. Seuraamme tässä

⁸ YK:n ihmisoikeuksien julistus, artikkelit 19 ja 20

yhteydessä myös keskeisiä velvoittavia ihmisoikeussopimuksia, mukaan lukien kaikkinaisten naisten syrjinnän poistamista koskevaa yleissopimusta (CEDAW), yleissopimusta vammaisten henkilöiden oikeuksista (CRPD) ja kaikkinaisten rotusyrjinnän poistamista koskevaa kansainvälistä yleissopimusta (ICERD). Muutamme tarvittaessa valittuja teemoja jäsen- ja tarvelähtöisesti.

Toimintaympäristön seuraaminen ja analysoiminen on keskeinen osa vaikuttamistyötämme. Seuraamme keskeisiä kehityspolitiikkaan ja kestävyysmurrokseen liittyviä kehityskulkuja sekä Suomessa että kansainvälisesti. Toimintaympäristöanalyysimme tukee myös järjestöjä heidän työssään. Välitämme tietoa kansainvälisistä trendeistä suomalaisille toimijoille sekä suomalaisista trendeistä ja hyvistä käytännöistä kansainvälisille foorumeille. Reagoimme ja tartumme nouseviin vaikuttamisen mahdollisuuksiin ja haasteisiin ketterästi suunnitelmiamme muuttamalla.

Keinoja 2A1 ja 2A2 -tuotosten edistämiseksi ovat ohjelmakauden aikana esimerkiksi:

1. Yleinen vuorovaikutus päättäjien kanssa	5. Tilaisuudet ja tapahtumat
2. Kannanotot, lausunnot, kuulemiset	6. Verkostoyhteistyö ja työryhmien fasilitointi
3. Kansainvälisen toimintaympäristön analyysi, yhteiskunnallinen toimintaympäristöanalyysi, poliittisen ympäristön analyysi	7. Toimielimiin ja delegaatioihin osallistuminen
4. Kansainvälisten järjestöverkostojen kampanjoihin osallistuminen, omat kampanjat	8. Kansainvälisiin konferensseihin ja foorumeihin osallistuminen
	9. Ajankohtaisviestintä ja mediayhteydet
	10. Mielipidemittaukset ja niiden julkistus

Ohjelman tulostavoitteen 2A kohderyhmänä ovat päättäjät, jotka ovat vastuunkantajia ihmisoikeuksien toteutumisessa. Päättäjät pitää sisällään esimerkiksi kansanedustajat, ministerit, europarlamentaarikot, komissaarit sekä virkahenkilöt kansallisella, EU- ja globaalilla tasolla. Ohjelmataavoitteen tuotoksilla lisäämme päättäjien tietoisuutta, ja näin myös kapasiteettia täyttää velvollisuutensa ihmisoikeuksien toteutumiseksi.

Toimimme tässä työssä ensisijaisesti **vahvistajan** roolissa. Vahvistamme jäsenten, heidän kumppaneidensa ja kansainvälisten verkostojemme ääntä tuomalla heidän asiantuntemustaan osaksi yhteiskunnallista keskustelua ja päätöksentekoa. Painotamme erityisesti heikosti kuultujen tahojen ääniä.

2A1. Fingo, sen jäsenet ja näiden kumppanit ovat lisänneet kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttavien päättäjien tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan tasavertaisen ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksistä

Kansainvälisessä vaikuttamistyössämme korostuu kansalaisyhteiskunnan tilan puolustaminen ja tasavertaiset osallistumismahdollisuudet kansainväliseen päätöksentekoon. Tasavertaiset kumppanuudet kansalaisyhteiskunnan sisällä edellyttävät, että kumppanimaiden kansalaisyhteiskuntatoimijoilla on jatkossa vahvempi rooli kansainvälisiin rakenteisiin vaikuttamisessa. Fingo pyrkii osaltaan mahdollistamaan jäsentensä kumppaneiden osallistumista kansainväliseen vaikuttamiseen. Erityisen tärkeäksi koemme haavoittuvassa asemassa olevien kansalaisyhteiskuntatoimijoiden sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien tahojen äänen vahvistamisen päätöksenteossa.

Kansainvälisellä tasolla toimimme yhteisten päämäärien edistämiseksi osana laajoja koalitioita,

yhteistyössä kansainvälisten verkostojemme, jäsentemme ja jäsentemme kumppaneiden kanssa. Näin toteutamme myös ohjelmaevaluaation suositusta entistä strategisemmasta EU- ja kansainvälisen tason vaikuttamisesta ohjelmassamme.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeassa tahdissa, on aktiivinen ja tarkoituksellinen verkostoituminen tehokas tapa varmistaa ajantasaisen tiedon saanti, tunnistaa vaikuttamisikkunat ja saada laajaa kokonaiskuvaa useista kansainvälisistä prosesseista ja näihin kietoutuvista teemoista. Globaalilla tasolla teemme yhteistyötä ennen kaikkea globaalin kattojärjestömme FORUSin ja myös esimerkiksi OECD DAC CSO -referenssiryhmän kanssa. Lisäksi syvennämme yhteistyötä jäsentemme kumppanimaissa toimivien verkostojen, erityisesti nais- ja vammaisverkostojen sekä ilmastokestävyyttä ajavien verkostojen kanssa.

EU-vaikuttamisessamme korostuu yllä mainittujen lisäksi kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset. Vaikutamme esimerkiksi EU:n kehityspolitiikkaan ja kehitysyhteistyöhön kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksien ja osallistumismahdollisuuksien näkökulmasta. Osallistumme EU:n kansalaisyhteiskuntaa osallistaviin ja konsultoiviin mekanismeihin, ja edistämme jäsentemme kumppanijärjestöjen ja kansainvälisten verkostojemme osallistumista näihin. Pyrimme myös vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksia esimerkiksi kansainvälisen järjestelmän uudistamiseen liittyvään EU-työhön sekä EU-lainsäädännön ulkoisten vaikutusten arviointia koskevan järjestelmällisemmän toimintamallin kehittämiseen. Eurooppalaisella tasolla teemme yhteistyötä ennen kaikkea eurooppalaisen kattojärjestömme CONCORD European kanssa, ja myös esimerkiksi CAN European ja Eurodadin kanssa.

Näemme mahdollisuuden tehdä yhteistyötä Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden edistämiseksi kansainvälisillä foorumeilla, esimerkiksi kansainvälisen rauhan, turvallisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi, sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän puolustamisessa ja YK:n toimintakyvyn vahvistamisessa. Erityisen tärkeänä yhteistyön kohteena näemme kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuspuolustajien toimintamahdollisuuksien vahvistamisen. Jaamme kansainvälisille verkostoillemme tietoa muun muassa kansalaisyhteiskunnan osallistamisesta Suomen Agenda 2030 -maaraportin ja OECD DACin Suomen kehitysyhteistyötä koskevan vertaisarvion laadintaan. Ohjelmaevaluaatiomme mukaan Fingo on onnistunut myötävaikuttamaan siihen, että useampi muu maa on sisällyttänyt kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä osaksi Agenda 2030 -maaraportteja. Tämä on tapahtunut jakamalla viestiä esimerkiksi kansainvälisen kattojärjestömme FORUSin kautta. Toivomme, että jatkamalla tätä työtä yhä useampi maa ottaa jatkossa Suomesta mallia kansalaisyhteiskunnan osallistamisessa.

Merkittäviä ohjelmakauden aikaisia prosesseja, joihin Fingo jäsentensä ja kansainvälisten verkostojensa kanssa vaikuttaa kansalaisyhteiskuntanäkökulmasta, ovat muun muassa:

1. Agenda 2030:n jälkeistä viitekehystä (n.k. post-2030 agenda) koskevat valmistelut
2. Euroopan parlamentin vaalit 2029 ja uuden komission ohjelma
3. Muut vuosittain keskeisiksi identifioidut yleiset kansainvälistä poliittista järjestelmää tai kansainvälistä talous-, sosiaali- sekä ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa koskevat neuvottelut ja sopimusprosessit
4. Muut vuosittain keskeisiksi identifioidut EU-prosessit, kuten monivuotisen rahoituskehysten neuvottelut

2A2. Fingo ja sen jäsenet ovat lisänneet suomalaisten päättäjien tietoisuutta tasavertaisten ja vaikuttavien kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien edellytyksistä ja tuloksista

Suomessa kansalaisyhteiskunnan tasavertaisten ja vaikuttavien kumppanuuksien edellytyksiä ovat esimerkiksi Suomen sitoutuminen tulokselliseen ja pitkäjänteiseen kestäväan kehityksen päämääriin perustuvaan kehityspolitiikkaan ja -rahoitukseen. Edellytysten lisäksi lisäämme suomalaisten päättäjien tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien tuloksista tilivelvollisuuden ja läpinäkyvyyden kasvattamiseksi.

Teemme vaikuttamistyötä läheisesti yhteistyössä jäsentemme ja jäsentemme kumppaneiden kanssa. Kattojärjestön roolissa edistämme kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä osallistumalla erilaisten kansallisten verkostojen työhön. Ohjelmakauden alussa näitä ovat esimerkiksi kehityspoliittinen toimikunta, kestäväan kehityksen toimikunta, kansainvälinen ihmisoikeusasiain neuvottelukunta ja kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta.

Merkittäviä ohjelmakauden aikaisia prosesseja, joihin Fingo jäsentensä kanssa vaikuttaa kansalaisyhteiskuntanäkökulmasta vaikuttavuuden ja tasavertaisen yhteistyön mahdollistamiseksi, ovat muun muassa:

1. Suomen kehityspolitiikkaa ohjaavien politiikkalinjausten, kuten selontekojen, laatiminen ja toimeenpano
2. Kansalaisyhteiskuntapolitiikkaa ohjaavien linjausten, kuten kansalaisjärjestöstrategian laatiminen ja toimeenpano
3. Kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen toimeenpano ja mahdolliset päivitykset
4. Kestäväan kehityksen toimikunnan strategian toimeenpano
5. Eduskuntavaalit ja hallitusohjelmaneuvottelut 2027
6. Hallituksen puoliväliriihi 2029
7. Erityiset maa- ja aluekohtaiset politiikkalinjaukset, esimerkiksi liittyen Ukrainan jälleenrakentamiseen
8. Olennaiset budjettiprosessit

2B Kulttuuriset rakenteet

Suomalaisten yhteiskunnallisissa asenteissa ja mielikuvissa on tapahtunut myönteisiä muutoksia, jotka liittyvät kansalaistoiminnan kriittisen tärkeän roolin parempaan tunnistamiseen kestävyysmurroksen edistämiseksi

Tällä ohjelmataavoitteella keskitymme suomalaisten yhteiskunnallisiin asenteisiin ja mielikuviiin, ja edistämme sitä, että suomalaiset tunnistaisivat kansalaistoiminnan roolin kestävyysmurroksen edistämiseksi paremmin. Vahvistunut ymmärrys kansalaisyhteiskunnan roolista tukee kansalaisyhteiskunnan vaikuttavuutta, ja myös kansalaisyhteiskunnan tasavertaisempaa ja vaikuttavampaa toimintaa kumppanuuksissa eri sektorien kanssa.

Kestävyyskriisissä tarvitaan luotettavaa tietoa eriarvoisuutta ja kestäväntä kehitystä ylläpitävistä rakenteista, globaaleista syy-seuraussuhteista ja yksilön vaikuttamisen keinoista. Suomessa yhteiskunnallisen ilmapiirin polarisoituminen, vihapuheen lisääntyminen ja nuorten kasvava huoli maailman tilasta ja tulevaisuudesta lisäävät järjestöjen tekemän kehitysviestinnän merkitystä ja ajankohtaisuutta. Esimerkiksi ekologisten monikriisien ja niiden globaalien vaikutusten ymmärtämisellä ja toimilla on ennennäkemätön kiire. Kansalaistoiminnan roolin parempi tunnistaminen voi luoda toivoa ja merkityksellisyyttä ja osaltaan toimia vastavoimana yhteiskunnalliselle polarisaatiolle, kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksien kaventumiselle ja tulevaisuudesta huolissaan olevien nuorten lamaantumiselle.

Tällä tulostavoitteella tavoittelemme laajaa yleisöä, erityisesti yhteiskunnan kokonaisvaltaiseen kestävään siirtymään ja globaaleihin kehityskysymyksiin neutraalisti tai myönteisesti suhtautuvia ja heitä, jotka ovat kiinnostuneita vaikuttamismahdollisuuksista omassa arjessaan. Pidämme kiinni olemassa olevista kohderyhmistä, ja tavoittelemme samalla uusia kohderyhmiä, kuten nuoria ja miehiä, joita olemme tavoittaneet aiemmin heikommin.

Tässä työssä toimimme ensisijaisesti **vahvistajan** roolissa, vahvistamalla jäsenten, heidän kumppaneidensa ja kansainvälisten verkostojemme ääntä nostamalla heidän viestejään yhteiskunnalliseen keskusteluun. Samalla toimimme **alustan** roolissa luomalla tilaa järjestöille ja muille toimijoille kokoontua yhteen vaihtamaan näkemyksiä, luomaan ratkaisuja ja saavuttamaan uusia kohdeyleisöjä.

2B1. Fingon oma media ja viestintä ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja heidän roolistaan sen edistämisessä

Jotta kansalaisten ymmärrys kansalaistoiminnan tärkeästä roolista kestävyysmurroksen edistämisessä vahvistuisi, on tärkeää, että he myös ymmärtävät, mitä kestävyysmurroksella tarkoitetaan. Siksi lisäämme kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja jokaisen kansalaisen tärkeästä roolista sen edistämisessä.

Oma mediamme, Maailman Kuvalehti, tarjoaa lukijoilleen laadukasta ja luotettavaa journalistista sisältöä koko maailmaa koskettavista tapahtumista, ilmiöistä ja globaaleista kehityskuluista sekä niiden syistä ja seurauksista, herättää ajattelemaan sekä aktivoi keskustelua globaalisti oikeudenmukaisesta kestävyysmurroksesta. Nostamme sisällöissämme esille kansalaisyhteiskunnan asiantuntijuutta ja ääniä sekä järjestöjen työn tuloksia. Vuonna 2025 Maailma.net ry:n toiminta yhdistyi Maailman Kuvalehteen, mikä laajensi lehden portfolioa myös päivänpolttavien ajankohtaisaiheiden käsittelyyn. Samaan aikaan ulkoministeriön kustantaman Kehitys–Utveckling -lehden julkaisu lopetettiin. Jatkossa Maailman Kuvalehti kattaa sisällöissään myös kehityspolitiikkaan liittyviä aiheita aiempaa laajemmin. Mediakentän kaventuessa Maailman Kuvalehdellä onkin entistä ainutlaatuisempi rooli globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen käsittelemisessä.

Ohjelmakauden alussa Maailman Kuvalehden kokonaisuuteen kuuluu printti- ja verkkolehden lisäksi podcastit, ulkomaankirjeenvaihtajien sisällöt ja Maailmanluokan klubit eli rennot keskustelutilaisuudet lehden julkaisun yhteydessä. Maailman Kuvalehti on aktiivisesti läsnä myös sosiaalisen median kanavissa. Ohjelmakauden aikana kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että kumppanimaiden kansalaisyhteiskuntatoimijat saavat entistä enemmän tilaa lehdessä. Toisena huomionkohteena on vuorovaikutteisuuden kasvattaminen lehden seuraajien kanssa.

2B2. Fingon tapahtumat ovat lisänneet kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja tuottaneet osallistumismahdollisuuksia sen edistämiseen

Tiedon lisäksi tuotamme kansalaisille osallistumismahdollisuuksia kestävyysmurroksen edistämiseen, sillä aidot kokemukset ja kohtaamiset ovat monesti tehokkaimpia tapoja lisätä ajatusmallien muutosta ja toimintaa. Fingon järjestämät tapahtumat kokoavat laajasti yhteen kestävästä kehityksestä kiinnostuneita ihmisiä ja eri alojen toimijoita, lisäävät tietoa globaaleista teemoista ja jokaisen ihmisen vaikutusmahdollisuuksista sekä innostavat tapahtumakävijöitä toimimaan globaalisti oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen puolesta. Tapahtumissa kansalaisjärjestöt kertovat myös työnsä ja kehityspolitiikan tuloksista.

Järjestämme Maailma kylässä -festivaalin, Suomen suurimman kestävän kehityksen tapahtuman. Festivaali tarjoaa alustan kohtaamisille, keskusteluille ja ratkaisuille, jotka rakentavat oikeudenmukaista ja aidosti kestävästä maailmaa. Tapahtuman ohjelmassa on monipuolista kulttuuria, kestävyysmurroksen laajaan teemaan painottuvia keskusteluja ja innostavaa toimintaa kaikille osallistujille. Maailma kylässä -festivaali on syrjinnästä vapaa alue, tapahtumapaikat ovat kaikille avoimia ja pääosin esteettömiä, festivaalilla myydään vain kasvisruokaa, ja tapahtuma on Ekokompassi-sertifioitu.

Uudistamme Maailma kylässä -festivaalin konseptia ohjelmakauden aikana. Vuosi 2026 on festivaalin kehittämisvuosi, jolloin testamme tapahtuman tulevaa konseptia erilaisten kokeilujen kautta. Samalla vahvistamme kumppanuuksia uudessa tapahtumakonseptissa. Käytännössä kehittämisvuosi tarkoittaa totutusta poikkeavaa ja kooltaan pienempää festivaalia, mistä johtuen tapahtumasta saatavat oman toiminnan tuotot jäävät nykyistä alhaisemmiksi. Kehittämisvuoden jälkeen tuottojen ennakoidaan palautuvan suur tapahtuman kokoluokkaan. Tapahtuman kehittäminen pohjautuu vahvasti tapahtuman kävijöiltä ja eri sidosryhmiltä koottuun palautteeseen. Kehittämistyössä huomioidaan jatkossakin Maailma kylässä -festivaalin erityisyys kansalaisjärjestöjen työn esiin nostajana ja kansalaistoimintaan ihmisiä aktivoivana tapahtumana. Tähän liittyen myös kansalaisjärjestöjen osallistumismaksut tapahtumaan pyritään pitämään mahdollisimman matalina.

Noin kymmenellä paikkakunnalla vuosittain järjestettävät Mahdollisuuksien tori -tapahtumat tuovat yhteen järjestöt, vapaaehtoiset, esiintyjät ja aktiiviset kansalaiset. Mahdollisuuksien torit innostavat ihmisiä ympäri Suomen vaikuttamaan oikeudenmukaisen ja kestävän tulevaisuuden puolesta ja osallistumaan järjestöjen toimintaan.

4. Ohjelman toimeenpano

Ohjelman tuloksekas toimeenpano kompleksisessa maailmassa edellyttää toimintaympäristön jatkuvaa analyysia, vahvaa verkostoitumista, dialogia myös hyvin erilaisten toimijoiden kanssa, hiljaisten signaalien tunnistamista ja tulevaisuuden luotaamista, sisäiseen oppimiseen ja tiedonvaihtoon panostamista ja mukautumiskykyä suunnitelmiamme suhteen.

Ohjelman perustana ovat aiemmin opitun hyödyntäminen, nykyisen toimintaympäristön huolellinen analysointi ja tulevien kehityssuuntien ennakointi. Tässä ohjelmassa heijastuu esimerkiksi Fingon ohjelmaevaluaatio, joka valmistui vuonna 2024, Fingon uusi strategia vuosille 2025–2030 sekä tätä varten tehdyt jäsenkyselyt ja -konsultaatiot. Ohjelman suunnittelua on tukenut ulkopuolinen sparrausryhmä, jossa on ollut edustajat Fingon globaalista kattojärjestöstä FORUSista, WACSIsta (West Africa Civil Society Institute) ja Ugandan kansallisesta NGO Forumista.

Ohjelman toimeenpanoa tukevat tulosjohtamisen (results-based management) viitekehys sekä seurannan, arvioinnin ja oppimisen suunnitelma (monitoring, evaluation and learning, MEL-suunnitelma). Ohjelman riskienhallintajärjestelmä noudattaa UM:n vaatimuksia (kts. lisätiedot lomakkeesta).

Ohjelman viestintä

Viestintä nivoutuu kiinteästi ohjelman kaikkien tulostavoitteiden toteutukseen. Viestinnällä edistämme ohjelmamme visiota vahvasta globaalista kansalaisyhteiskunnasta, joka mahdollistaa reilumman maailman – ihan kaikille. Viestintämme tavoitteena on tukea kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien vahvistumista ja niiden vaikuttavuutta sekä luoda suotuisaa toimintaympäristöä globaalisti oikeudenmukaiselle kestävyysmurrokselle ja kansalaisyhteiskunnan toiminnalle sen edistäjänä.

Aktiivisella ja monikanavaisella viestinnällä varmistamme, että ohjelmamme tavoitteet ja toimenpiteet saavat laajasti näkyvyyttä ja vaikuttavat siihen, että yhä useammat toimijat sitoutuvat rakentamaan yhdessä globaalisti oikeudenmukaista ja kestävää tulevaisuutta.

Viestinnässä Fingon roolina on nostaa esiin erityisesti globaalin enemmistön ääntä ja kansalaisyhteiskunnan toimintaa. Viestinnässä linkitämme globaalit ilmiöt, tapahtumat ja niiden seuraukset Suomessa käytävään ajankohtaiseen keskusteluun ja tuomme näkyviksi yhtymäkohdat kansallisten ja globaalien asioiden välillä.

Kattojärjestönä nostamme esiin myös jäsenjärjestöjemme työn tuloksia ja asiantuntijuutta, tuomme julki kansalaisyhteiskunnan toimijoiden yhteisiä kantoja ja osallistumme ohjelmamme teemoihin liittyvään ajankohtaiseen julkiseen keskusteluun. Teemme viestintää tiiviissä strategisessa yhteistyössä jäsenjärjestöjemme ja yhä enemmän myös heidän kumppaneidensa kanssa. Vahvistamme viestinnässämme globaalin enemmistön äänen kuulumista esimerkiksi kokoamalla kampanjoihin tai muihin ulostuloihin liittyviä suunnittelutyöryhmiä niin, että niissä on globaalin enemmistön edustus. Mikäli tämä ei ole mahdollista, pyydämme heiltä näkemyksiä ja kommentteja viestinnän sisältöihin ennen julkaisua. Palkkaamme Maailman Kuvalehden kirjeenvaihtajiksi jatkossa globaaliin enemmistöön kuuluvia journalisteja tai viestinnän ammattilaisia eri puolilta maailmaa, ja vahvistamme globaalin enemmistön ääntä myös järjestämiemme tapahtumien ohjelmistossa.

Fingon ohjelmassa viestintä painottuu Suomeen, mutta teemme tiivistä yhteistyötä myös kansainvälisten järjestöjen ja verkostojen kanssa. Kumppanuustoimintamme kehittyessä laajennamme viestintäämme myös Suomen ulkopuolelle.

Hyödynnämme viestinnässämme globaalien kansalaiskasvatuksen näkökulmaa ja menetelmiä, sillä kestävä tulevaisuus edellyttää, että kaikilla ihmisillä on riittävästi tietoa omasta kytketymisestään globaaleihin ilmiöihin ja valmiudet osallistua kestävän ja oikeudenmukaisen maailman rakentamiseen.

Kiinnitämme huomiota sukupuolisensitiiviseen ja inklusiiviseen kielenkäyttöön. Sovellamme Do No Harm -periaatetta varmistamalla, etteivät viestintämateriaalit vahvista stereotyyppisiä tai syrjiviä rakenteita. Sitoudumme siihen, että viestinnässä käytetty kuvasto ja kieli edustaa moninaisuutta ja tukee tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteita. Edistämme kaikessa viestinnässämme ja tapahtumissamme saavutettavuutta.

Viestintäsuunnitelma taulukoituna

Tavoitteet

Fingon ohjelmassa viestinnän keinoin:

1) vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksia ja niiden vaikuttavuutta

- Teemme näkyväksi kansalaisyhteiskunnan kumppanuuksien merkitystä kestävyysmurroksen edistämiseksi
- Tuomme esiin tasavertaisten kumppanuuksien arvoa sekä kansalaisjärjestöjen keskinäisissä suhteissa että sektorirajat ylittävässä yhteistyössä
- Viestimme tavoista, joilla kansalaisyhteiskuntatoimijat voivat vahvistaa osaamistaan, yhteistyötään ja valtasuhteiden oikeudenmukaisuutta

2) luodaan edellytyksiä kansalaisyhteiskunnan toiminnalle kumppanuuksissa

- Vaikutamme yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon, jotta politiikkalinjaukset, käytännöt ja resurssit tukevat tasavertaisia ja vaikuttavia kumppanuuksia
- Lisäämme päättäjien ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan roolista kestävyysmurroksessa

3) mahdollistetaan osallistumista ja vaikuttamista

- Lisäämme kansalaisten tietoa kestävyysmurroksesta ja kansalaistoiminnan roolista sen edistäjänä
- Luomme osallistumismahdollisuuksia yksilöille ja yhteisöille kestävyysmurroksen edistämiseksi
- Edistämme dialogia ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä, jotta kansalaisyhteiskunnan ääni kuuluu vahvemmin

Sisällöt

- Globaalit kehityskulut ja niiden syyt ja seuraukset, globaalisti oikeudenmukainen kestävyysmurros
- Kansalaisyhteiskunnan tila ja toiminta
- Kestävä kehitys ja post-2030 agenda
- Kehityspolitiikka, kehitysyhteistyö ja vallansiirto
- Kestävä talous
- Laaja turvallisuus
- Ilmasto ja luontokato
- Koulutus ja globaali kansalaiskasvatus
- Suomalaisten järjestöjen tekemän kehitysyhteistyön tulokset eri puolilla maailmaa
- Järjestöjen paikallista johtajuutta tukevien kokeilujen tulokset
- Yritys-, monitoimija- ja verkostoyhteistyön tulokset
- Eettinen kehitysviestintä ja kieli
- Koulutuksen ja ilmastotoimien lisäksi myös muut Suomen kehityspolitiikan painopisteet eli naisten ja tyttöjen oikeuksien sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien vahvistaminen näkyvät vahvoina teemoina Fingon viestinnässä

<p>Kohderyhmät</p>	<p>1) Päättäjät, viranomaiset ja erilaiset sidosryhmät yli sektorirajojen ovat erityisesti vaikuttamisviestinnän kohderyhmää. Suunnitteleme ja toteutamme vaikuttamisviestintää tiiviissä yhteistyössä jäsenjärjestöjemme ja heidän kumppaneidensa sekä keskeisten verkostojen kanssa.</p> <p>2) Kansalaisyhteiskunnan toimijat ja Fingon jäsenjärjestöt ovat yksi viestintämme tärkeimmistä kohderyhmistä, sillä merkityksellinen, vaikuttava ja muutoksia aikaansaavaa työ vaatii laajaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa.</p> <p>3) Suuren yleisön osalta viestintämme keskittyy erityisesti yhteiskunnan kokonaisvaltaiseen kestävyysmurrokseen ja globaaleihin kehityskysymyksiin neutraalisti tai myönteisesti suhtautuvien ihmisten tavoittamiseen. Rakennamme avointa ja kunnioittavaa keskustelua myös näihin aiheisiin kielteisesti suhtautuvien kanssa.</p> <p>4) Mieli- ja yhteiskunnalliset vaikuttajat. Pyrimme tunnistamaan ja aktivoimaan yhteiskunnallisia vaikuttajia toimialamme ulkopuolelta kansalaisjärjestöjen työn ja tavoitteiden edistämisen puolestapuhujiksi.</p>
<p>Kanavat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivustot: Fingo.fi, Maailmankuvalehti.fi, Maailmakylässä.fi ja Globaalikasvatus.fi • Sosiaalisten median kanavat: Instagram, LinkedIn, Facebook, Bluesky, Treads, TikTok, Youtube, yht. 13 tiliä. • Maailman Kuvalehden verkko- ja printtilehdet • Yleisötapahtumat: Maailma kylässä -festivaali, Mahdollisuuksien torit, Kansalaisvaikuttamisen tori Educa-messuilla ja muut pienemmät tapahtumat • Uutiskirjeet, yht. 7 kpl:tta • Aktiivinen mediatyö: juttuvinkit, haasteltavien tarjoaminen, valmiit mieli- ja vieraskynätekstit, tiedotteet, mediatilaisuudet
<p>Tuloksellisuuden varmistaminen</p> <p><i>Seuraamme viestinnän tuloksia säännöllisesti ja järjestelmällisesti. Jatkuva seuranta mahdollistaa työn kehittämisen joustavasti palautteen mukaan.</i></p> <p><i>Eri menetelmillä pyrimme saamaan vastauksia eri kohderyhmien kokemuksesta Fingon tuottaman tiedon ja tapahtumien vaikutuksista tiedon lisääntymiseen, asenteisiin ja mielikuviiin kestävyysmurroksesta ja kansalaistoiminnan roolista sen edistämässä.</i></p>	<p>1) Kuukausitasolla tai muutaman kuukauden välein</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediaosumat: määrä ja sävy • Sosiaalisen median tavoitavuus: katselut ja sitoutuminen • Maailman Kuvalehden juttukohtaiset kyselyt • Viestintään liittyviä koulutuksia ja muita tapaamisia seurataan ja kehitetään jatkuvasti jokaisesta toteutuksesta koottavan palautteen pohjalta • Muutosharavointi <p>2) Vuositasolla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Festivaalin ja Mahdollisuuksien torien kävijäkyselyt • Festivaalin ja Mahdollisuuksien torien kävijämäärät • Maailman Kuvalehden tilaaja- ja verkkolehden lukijamäärät • Jäsenkysely mukaan lukien kysymykset Fingon viestinnän vaikuttavuudesta. <p>3) Kerran tai kahdesti ohjelmakaudella</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maailman Kuvalehden lukijatutkimus • Verkkosivustojen kävijätutkimukset • Kyselytutkimus suomalaisten tiedoista ja suhtautumisesta kestävyysmurrokseen ja kansalaistoiminnan rooliin sen edistämässä. • Sidoryhmille suunnattu mielikuvatutkimus mukaan lukien kysymykset Fingon viestinnän vaikuttavuudesta. • Huomioimme viestinnän kehittämisessä myös avoimen palautteen, itsearviointit ja evaluoinnit.

Seuranta ja arviointi

Fingon seuranta-, arviointi ja oppimisen (MEL)-järjestelmän tavoitteena on:

- Tukea mukautumiskykyistä hallintoa ja päätöksentekoa ohjelmatoiminnan parantamiseksi sekä ohjelman tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Tukea yhteistä oppimista ja ymmärrystä siitä, mikä toimii ja mikä ei, erityisesti monitoimijayhteistyön ja vallansiirron osa-alueilla.
- Varmistaa, että Fingon sidosryhmät pysyvät ajan tasalla ja ovat sitoutuneita siihen, miten Fingo etenee kohti tavoitteitaan.
- Tarjota tietoa vaikuttamistyöhön, viestintään ja varainhankintaan.

MEL-järjestelmän keskeiset toimintatavat (kts. lisätiedot lomake, tuloskehikko):

	Jatkuva tiedonkeruu	Syventävä tiedonkeruu ja analyysi
Seuranta	<ul style="list-style-type: none"> • Muutosharavointi (outcome harvesting) • Seurantakeskustelut • Tilastot • Kyselyt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kartoitettujen muutosten analyysi • Seurantatiedon arviointi tulostavoitteen arviointiasteikkoa (rubrics) vasten
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • After action review:t 	<ul style="list-style-type: none"> • Puolivälin arviointi fasilitoituna itsearviointina (2027) • Loppuevaluaatio (2029)
Oppiminen	<ul style="list-style-type: none"> • Tiimien tapaamiset ja raportointikeskustelut • Laajennetun johtoryhmän seurantatapaamiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Tulospäivien seurantatiedon yhteinen tulkinta (sensemaking) • Evaluaatioiden johdon vastineiden luominen

MEL-järjestelmän vastuut ja resurssit

- PMEL-tiimi suunnittelee, koordinoi ja fasilitoi MEL-prosesseja.
- Henkilöstö osallistuu tiedonkeruuseen, analysointiin ja reflektioon itsenäisesti temaattisten vastuiden osalta sekä tiiminvetäjien johdolla tiimeissä.
- Laajennettu johtoryhmä vastaa ohjelman seurannasta, arvioinnista ja oppimisesta sekä PMEL-prosessien arvioinnista ja kehittämisestä.
- Johtoryhmä vastaa toiminnan strategisuudesta sekä vie MEL-järjestelmän tuottamia tuloksia hallitukselle, joka johtaa strategiaa.